

KADIN 20 RAPORU

G20 Türkiye Dönem Başkanlığında Kadın 20

Kadın ve Demokrasi Derneği

KADEM

01/12/2014 – 01/12/2015

İSTANBUL, TÜRKİYE

KADIN VE DEMOKRASİ DERNEĞİ (KADEM), KADIN GİRİŞİMCİLER DERNEĞİ (KAGİDER) ve TÜRKİYE İŞ KADINLARI DERNEĞİ (TİKAD), 2014-2015 G20 Türkiye Dönem Başkanlığında kuruluşu gerçekleşen KADIN 20 Açılım Grubu'nun icra kurulu üyesi olarak atanan üç sivil toplum kuruluşu olmuştur.

Hazırlayan: Zelal Günel

01/12/2014 – 01/12/2015

G20 TÜRKİYE DÖNEM BAŞKANLIĞI

İSTANBUL, TÜRKİYE

SUNUŞ

Dünyanın önde gelen ekonomilerini bir araya getiren ve küresel ekonominin %85'ini oluşturan G20, küresel kalkınmayı arttırmak, küresel ekonomiyi güçlendirmek, uluslararası finans kuruluşlarını iyileştirmek, her üye ülke ekonomisinin ihtiyacına yönelik ekonomik reformları uygulamak, dünya genelinde sunulan yaşam standartlarını yükseltmek, nitelikli iş imkânları sağlamak, eşitsizliği ve fakirliği ortadan kaldırmak gibi hedefleri olan uluslararası bir oluşumdur.

G20 bünyesinde belirli konularda daha derinlemesine çalışmalar yürüten ve G20'ye bu alanlarda öneriler sunan alt açılım grupları bulunmaktadır. Bu açılım gruplarından İş 20 (Business 20), Sivil 20 (Civil 20), Emek 20 (Labor 20), Düşünce 20 (Think 20), Genç 20 (Youth 20) açılım grupları kendi alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir. 2015 yılında, G20 Türkiye dönem başkanlığında resmi kuruluşu gerçekleşen Kadın 20 (Women 20) ise G20'nin küresel kalkınma hedeflerine daha kapsayıcı, bütüncül bir yaklaşım sağlamayı ve kadınların ekonomik alan başta olmak üzere hayatın her alanına aktif katılımını sağlamayı hedeflemektedir. Bu hedefleri hayata geçirmek üzere Türkiye'den üç sivil toplum kuruluşu Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM), Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER) ve Türkiye İş Kadınları Derneği (TİKAD) Kadın 20 Türkiye'nin yürütme komitesi olarak atanmıştır.

Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM), Türkiye'deki kadın çalışmalarını ve kadın literatürünü yakından takip ederek, kadının sosyo-kültürel, siyasal ve ekonomik alanlarda statüsünü arttırma ve ulusal ve uluslararası platformlarda dünya kadınlarının yaşadığı ortak problemlere dikkat çekerek kadın kalkınmasına teorik, pratik ve uygulamaya dönük düzeyde katkı sağlayacak fikişsel yaklaşımların öncüsü olma vizyonuyla hareket eden bir sivil toplum kuruluşudur. Bu bağlamda Kadın 20 Çalışma grubunun komite üyesi olarak KADEM, kadınların iş gücüne katılım sürecinde ve çalışma hayatında karşılaştıkları problemleri açıkça belirleyip ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalara önemli katkılar sağlamıştır.

Bu raporda KADEM'in de yürütme komitesinde yer aldığı Kadın 20'nin kuruluş süreci, hedefleri, bu hedefleri gerçekleştirmeye yönelik çalışmaları, düzenlediği paneller, istişare toplantıları, zirveler ve anket çalışmaları detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Rapor, Kadın 20'nin G20'ye dünya kadınlarının durumu ve beklentileri bağlamındaki etkilerine de yer vermiştir. Ayrıca raporda bu yıl ilk defa Türkiye Dönem Başkanlığında kurulan Kadın 20'nin 2016 yılında başkanlığı devralan Çin'e bıraktığı birikim ve altyapıyı sunmak hedeflenmiştir.

İçindekiler

G20	4
G20 Nedir?	4
Kuruluşu ve İşleyişi.....	4
Hedefleri.....	4
G20 Zirveleri ve Türkiye Dönem Başkanlığı	5
KADIN 20 AÇILIM GRUBU	6
Kuruluş Süreci.....	6
Kadın 20 Grubunun Önemi ve Amaçları.....	7
G20 Türkiye Dönem Başkanlığı Kadın 20 Açılım Grubu Öncelikli Politika Alanları	8
G20 Türkiye Dönem Başkanlığında Kadın 20 Etkinlikleri	13
B20 Zirvesi Kapsamında İş 20 ve Kadın 20 Ortak Paneli: Kadınların Güçlendirilmesi	14
Kadın 20 Uluslararası Basın Toplantısı.....	14
Kadın 20 Lansmanı	15
Kadın 20 Ulusal İstişare Toplantısı	19
Kadın 20 Yüksek İstişare Toplantısı	20
The Princeton Review	21
Güral Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Üyesi	21
Kadın 20 Uluslararası Anket Çalışması	23
Kadın 20 Zirvesi Hoşgeldiniz Resepsiyonu	25
Uluslararası Kadın 20 Zirvesi.....	25
Kadın 20 Gala Yemeği	33
Kadın 20 Veda Yemeği	34
Kadın 20 & İş 20 Ortak G20 Paneli: Mülteci Kadınlar	34
Kadın 20 Basın Toplantısı	36
G20 LİDERLER DEKLARASYONU VE KADIN 20’NİN G20’YE ETKİLERİ	37
KAYNAKÇA	39
EKLER.....	40
Ek. 1. Kadın 20 Sonuç Bildirgesi	40

G20

G20 Nedir?

Kısaca G20 olarak bilinen Grup 20; uluslararası ekonomik işbirliği ve karar alma süreçlerinde birlik oluşturma gibi hedeflerle kurulmuş bir oluşumdur¹. G20'ye üye ülkeler; Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Türkiye ve Avrupa Birliği Komisyonu'dur².

Kuruluşu ve İşleyişi

İlk olarak 26 Eylül 1999 tarihinde toplanan G8 Zirvesinde kurulması kararlaştırılan G20, 2008 yılından itibaren her yıl devlet başkanları düzeyinde bir zirve gerçekleştirmektedir³. Ayrıca G20 ülkelerinin Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları yıl boyunca çeşitli toplantılar ve çalışma grupları düzenleyerek yeni hedefler ve yol haritaları belirlemektedirler.

G20 bünyesinde oluşturulan İş 20 (Business 20), Sivil 20 (Civil 20), Emek 20 (Labor 20), Düşünce 20 (Think 20), Genç 20 (Youth 20) açılım grupları da kendi alanlarında ayrı ayrı çalışmalar yaparak yılsonunda düzenlenen G20 Liderler Zirvesinde çalışma çıktılarını paylaşmaktadırlar. Böylece her bir alt grup, kendi alanlarında önde gelen temsilcilerle bir araya gelerek yürüttüğü çalışmalarını, çalışmalardan çıkan sonuçları ve politika önerilerini G20 Liderler Zirvesi dolayısıyla dünyanın gündemine sunma fırsatına sahip olabilmektedirler.

Hedefleri

Dünyanın önde gelen ekonomilerini bir araya getiren ve küresel ekonominin %85'ini oluşturan G20'nin, küresel ekonomik işbirliğini sağlamak bağlamındaki hedeflerini aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür:

- Küresel kalkınmayı arttırmak
- Küresel ekonomiyi güçlendirmek
- Uluslar arası finans kuruluşlarını iyileştirmek
- Finansal düzenlemeleri geliştirmek ve her üye ülke ekonomisinin ihtiyacına yönelik ekonomik reformları uygulamak

¹ G20, (Çevrimiçi), <https://g20.org/about-g20/>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

² T20, (Çevrimiçi), <http://www.t20turkey.org/tr/pages/g20calismalari.html>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

³ T20, (Çevrimiçi), <http://www.t20turkey.org/tr/pages/g20calismalari.html>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

- Dünya genelinde sunulan yaşam standartlarını yükseltmek ve nitelikli iş imkânları sağlamak
- Eşitsizliği ve fakirliği ortadan kaldırmak
- Çalışma alanlarını iyileştirmek ve çalışanlara sosyal güvence sağlamak⁴.

Yukarıdaki hedefler doğrultusunda aldığı kararlar ve yaptığı çalışmalarla G20, özellikle 2008 yılında ortaya çıkan ekonomik durgunluğun küresel boyuttaki olumsuz sonuçlarının çözülebilmesi ve küresel kalkınmanın sağlanabilmesinde oldukça önemli bir rol oynamaktadır⁵.

G20 Zirveleri ve Türkiye Dönem Başkanlığı

2008 yılından itibaren düzenli olarak her yıl farklı bir G20 üye ülkesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen G20 Zirveleri sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Kanada, Güney Kore, Fransa, Meksika, Rusya ve Avustralya'da düzenlendi.

G20 dönem başkanlığı, üye ülkelerin bir yıllık ev sahipliği şeklinde ve sistematik sürekliliğin sağlanabilmesi adına üçlü bir yapı (troyka) oluşturularak yürütülmektedir. Troyka; bir önceki dönem, mevcut dönem ve bir sonraki dönem başkanlığını içine alan üçlü bir yapıdır. 2015 yılı itibarıyla G20 troykasını; başkanlığı 1 Aralık 2013'te başlayıp 1 Aralık 2014'te biten **Avustralya**, başkanlığı 1 Aralık 2014'te başlayıp 1 Aralık 2015'te sona eren **Türkiye** ve görevi Türkiye'den 1 Aralık 2015'te devralıp 1 Aralık 2016'ya kadar devam ettirecek olan **Çin** oluşturmaktadır.

Türkiye G20 Dönem Başkanlığı

G20 Dönem Başkanlığını 1 Aralık 2014'te Avustralya'dan devralan Türkiye, G20'nin bugüne kadar ortaya koyduğu hedefleri gerçekleştirmek ve iyileştirmek adına yapacağı çalışmalarda üç öncelikli alan belirledi: Kapsayıcılık, Uygulama ve Yatırım. Türkiye dönem başkanlığı boyunca bu üç temel prensip çatısı altında ortak eylemlerle kapsayıcı ve sağlam büyümeyi güvence altına almayı hedefledi.

⁴ G20, (Çevrimiçi), <https://g20.org/about-g20/>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

⁵ Dilara SÜLÜN, 2014, G-20 2015 Yılında Türkiye Başkanlığına Geçecek, İzmir Ticaret Odası, (Çevrimiçi) <http://www.izto.org.tr/portals/0/pusuladergisi/2014/kasim2014/g-20%202015%20yilinda%20t%C3%9Crk%C4%B0ye%20ba%C5%9Ekanli%C4%9Eina%20ge%C3%87ecek.pdf>, Erişim Tarihi 25 Kasım 2015

Türkiye 2015 Yılı Gündeminin üç ana konu başlığı; ‘Küresel Toparlanmanın Güçlendirilmesi ve Potansiyelin Artırılması’, ‘Dayanıklılığın Artırılması’ ve ‘Sürdürülebilirliğin Desteklenmesi’ şeklinde belirlendi. Küresel Toparlanmanın Güçlendirilmesi ve Potansiyelin Artırılması kapsamında makro politikalarda işbirliği, yatırım, istihdam ve ticaret; Dayanıklılığın Artırılması kapsamında finansal düzenlemeler, uluslararası finansal mimari, uluslararası vergi ve yolsuzlukla mücadele ve Sürdürülebilirliğin Desteklenmesi kapsamında kalkınma, enerji sürdürülebilirliği, iklim değişikliğinin finansmanı alanlarında hedefler belirlendi⁶.

KADIN 20 AÇILIM GRUBU

Kuruluş Süreci

G20’nin kadının ekonomik ve sosyal katılımının sağlanması ve finansal kaynaklara ulaşmasının önündeki engelleri ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapması gerekliliği zaman zaman dile getirildi ve bazı bildirgelerde yer aldı. 2012 Los Cabos Liderler Bildirge’sinde kadınların tam ekonomik ve sosyal katılımı, ekonomik fırsatlara erişiminin kolaylaştırılması, beceri geliştirmeye yönelik eğitimlerde, ücret ve maaşlarda, işyeri içerisindeki muamele ve değerlendirmelerde, bakım konusundaki sorumluluklarda daha cinsiyet duyarlı olunması gibi konular ele alındı⁷. 2013 yılındaki St. Petersburg Liderler Bildirgesi’nde ise kadınların finansal tabana yayılma ve finansal eğitimi konusuna yer verildi⁸. Son olarak 2014 yılında Brisbane’de gerçekleştirilen Liderler Bildirgesi’nde ise kadınlarla alakalı somut olarak ‘yerel koşulları da dikkate alarak her bir ülkede kadınlar ve erkeklerin ekonomik ve sosyal katılımı arasındaki farkı 2025 yılına kadar %25 azaltmak hedefi belirlendi. Yüz milyondan fazla kadını işgücüne sokarak küresel büyümeye katkı sağlamak, yoksulluk ve eşitsizliği azaltmak da hedefler arasındadır. Bu bildirgede ele alınan diğer faaliyet alanları ise; kadın girişimciliğinin desteklenmesi, kadınların iş dünyası ve kamu sektöründe liderliği ve sağlık hizmetleri alanlarıdır. Ayrıca G20’nin tüm faaliyet alanlarında kadınların yararının her zaman gözetilmesinin önemi de vurgulanmıştır (madde 9)⁹. Bu

⁶ G20, (Çevrimiçi) <https://g20.org/wp-content/uploads/2015/05/2015-TURKEY-G-20-PRESIDENCY-FINALTR.pdf>, Erişim Tarihi 26 Kasım 2015

⁷ G20, (Çevrimiçi) <http://www.g20.utoronto.ca/2012/2012-0619-loscabos.html>, Erişim Tarihi: 26 Kasım 2015

⁸ G20, (Çevrimiçi), https://g20.org/wp-content/uploads/2014/12/Saint_Petersburg_Declaration_ENG_0.pdf, Erişim Tarihi: 26 Kasım 2015

⁹ G20Australia, (Çevrimiçi), http://www.g20australia.org/sites/default/files/g20_resources/library/brisbane_g20_leaders_summit_communicu_e.pdf, Erişim Tarihi: 26 Kasım 2015

girişimler kadının ekonomik ve sosyal alandaki varlığının desteklenmesine yönelik somut hedefler ortaya koyması açısından oldukça önemlidir.

G20 çatısı altında başlı başına ayrı bir Kadın 20 açılım grubunun oluşturulması düşüncesi de yine 2014 yılında gerçekleştirilen G20 Avustralya dönem başkanlığında dile getirildi fakat bu düşünce uygulamaya geçirilemedi. Geçtiğimiz yıl Türkiye’de düzenlenen B-20 toplantısında Ali Babacan tarafından gündeme getirilen “Kadınların iş dünyasındaki etkinliğinin artması için neler yapabiliriz?” sorusu etrafında şekillenen Kadın 20 önerisiyle birlikte yürütülen çalışmalar sonuç verdi ve Kadın 20 (Women 20) açılım grubu ilk defa G20 Türkiye Dönem Başkanlığında hayata geçirildi.

Kadın 20 Açılım Grubunun kurulmasından sonra Türkiye’nin G20 dönem başkanlığında kadına yönelik faaliyetlerini etkin bir şekilde yürütebilmesi için Kadın 20 Yürütme Komitesi atandı. Bu kapsamda, Dışişleri Bakanlığı tarafından seçilen üç kadın sivil toplum kuruluşu; KADEM (Kadın ve Demokrasi Derneği), KAGİDER (Kadın Girişimciler Derneği) ve TİKAD (Türkiye İş Kadınları Derneği) olarak belirlendi. Bu üç sivil toplum kuruluşundan KAGİDER Başkanı Dr. Gülden Türktan, KADEM Başkanı Yrd. Doç. Dr. E. Sare Aydın Yılmaz, TİKAD Başkanı Nilüfer Bulut Kadın 20 İcra Kurulu olarak atandı, Kadın 20 Başkanlığına ise Gülden Türktan getirildi. Kadın 20 yürütme komitesinin sivil toplum kuruluşlarından seçilmesi, sivil toplumun da etkin ve kararlı bir şekilde kadının statüsünün iyileştirilmesine verdiği destek açısından önemlidir.

Kadın 20 Açılım Grubu Komite Üyeleri

KADEM: E. Sare Aydın Yılmaz, Özgül Özkan Yavuz

KAGİDER: Gülden Türktan, Sanem Oktar Öğüt

TİKAD: Nilüfer Bulut, Zehra Neşe Kavak

Kadın 20 Grubunun Önemi ve Amaçları

Kadın 20 grubu, toplumsal cinsiyete duyarlı ve kapsayıcı ekonomik büyüme yaklaşımının tüm politika alanlarında benimsenmesine katkı sağlaması bağlamında oldukça önemlidir. Ayrıca Kadın 20’nin kadın istihdamının önündeki engelleri ortadan kaldırmaya yönelik olarak sürdüreceği faaliyetler, toplumsal farkındalığın artırılması ve kadına özellikle ekonomik

alandaki yapılan ayrımcılığa karşı toplumsal bir dönüşüm mekanizmasının kurulması bağlamında etkili olacaktır.

Kadın 20, kadının ekonomik alandaki konumunun gündeme getirilmesi, bu alana katılımı konusunda cinsiyete bağlı yaşanan eşitsizliklere değinerek, kadının iş gücüne katılım oranının artırılması ve kadın ve erkek arasındaki toplumsal cinsiyete dayalı olarak ortaya çıkan ücret farklılığının ortadan kaldırılması gibi hedefleri kapsamaktadır. Ayrıca, kadın girişimciliğini teşvik etmek, kadınların kamusal alanda ve iş dünyasında liderlik pozisyonları elde etmesini sağlamak ile sağlık ve eğitim gibi birtakım sosyo-ekonomik konular da Kadın 20'nin gündem maddeleri arasında yer almaktadır.

G20 Türkiye Dönem Başkanlığı Kadın 20 Açılım Grubu Öncelikli Politika Alanları

Türkiye'nin G20 dönem başkanlığında kurulan ve ilk etkinliklerini Türkiye Dönem başkanlığında gerçekleştiren Kadın 20 Yürütme Komitesi, çalışmalarına çerçeve oluşturması adına dünya genelindeki kadın sorunları dikkate alınarak Kadın 20 Öncelikli Politika Alanlarını belirledi. Bu öncelikler, Türkiye Dönem Başkanlığında G20'nin benimsediği üç temel öncelikli alanla örtüşecek şekilde düzenlendi: 1) Küresel Toparlanmanın Güçlendirilmesi ve Potansiyelin Arttırılması, 2) Dayanıklılığın Arttırılması ve 3) Sürdürülebilirliğin Desteklenmesi. Bu üç ana başlık altında belirlediği öncelik maddeleri tam metin olarak aşağıdadır.

Küresel Toparlanmanın Güçlendirilmesi ve Potansiyelin Arttırılması

1. Eğitim, istihdam ve girişimcilik arasındaki bağdan yola çıkarak kadınların ekonomik açıdan güçlendirilmesi

Kadınlar için eğitim, istihdam ve girişimcilik konusunda G20'nin benimsediği taahhütler St. Petersburg Liderler Bildirgesi'nde yer almaktadır; (gençliğe özel vurgu: genç kadınlar ve erkekler) çıraklık ve mesleki eğitim programları (29. paragraf) ve kız çocuklarının finans konusunda eğitim ihtiyacına dair tavsiyelerde (80. paragraf) bu konu ele alınmaktadır. Pekin Bildirgesi ve Eylem Platformu; özellikle Kadınlar ve Yoksulluk, Kadınların Eğitim ve Öğretimi, Kadınlar ve Ekonomi konulu stratejik hedefler altında kapsamlı ve içerik yönünden zengin politika tavsiyeleri sunmaktadır.

Elde edilen kazanımların, örneğin işgücü piyasasına katılım oranları arasındaki farkın giderilmesine yönelik kazanımların çok iyi tahlil edilmesi, doğru yorumlanması gerekmektedir: 1995 yılından bu yana işgücüne katılım oranlarındaki farkın ciddi ölçüde azalmamasının sebeplerinden biri, daha fazla sayıda kadının eğitimine devam

etmesidir. Ayrıca eğitimlerini yarıda bırakmayıp tamamlayan kadınlar bile hala iş bulmakta zorlanmaktadır. Genelde eğitim durumunun iyi olması halinde, istihdam ve girişimcilikte iyi sonuçlar elde edileceği varsayılır ancak uygun politika müdahaleleri yapılmadığı sürece, bu durum geçerli olmamaktadır. Politikalara doğru yön verebilmek için; ekonominin bu temel üç unsurunun birbiriyle etkileşimde olduğu mekanizmaların ve toplumsal cinsiyet uçurumlarının, farklarının çok daha iyi anlaşılması gerekmektedir. Atılacak adımlarda, arz ve talep yönünden kadınların karşılaştıkları zorlukları ele almak önemlidir. Örneğin bir kadının iş arama kararı alması veya kendi işini kurma kararı alması; muhasebeden, vergilerden, pazarlamadan ne kadar anladığına göre ve piyasada fırsatların mevcut olup olmayışına göre şekillenmektedir. Kendilerine sunulan eğitim ile iş dünyasında veya işgücü piyasasında başarı için gereken beceriler örtüşmediğinde, toplumsal cinsiyet uçurumu derinleşmektedir.

2. İşyerinde ayrımcılığın ortadan kalkması, hakların yerine getirilmesi ve eşit fırsatların sunulması

Kadınların ekonomik haklarını kullanabilmeleri, ücretler farkının azaltılabilmesi ve işgücü piyasasındaki diğer toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin giderilebilmesi için, işyerindeki ayrımcılığın ve mesleklerde gözetilen cinsiyet ayrımının sona ermesi gerekmektedir. KAGİDER ve Dünya Bankası tarafından geliştirilen FEM (Fırsat Eşitliği Modeli) sertifikaları gibi hesap verebilirlik mekanizmaları, eşit fırsat tanıyan işverenlerin tespit edilmesine yardımcı olmaktadır. Bunun için ön elemelerde dikkate alınan unsurlardan biri insan kaynakları politikalarının denetimidir. Ayrıca ülkelerde kadın işçilerin daha güçlü mekanizmalarla korunmasını sağlamak için daha iyi şikayet mekanizmaları geliştirilebilir ve kurumsal çeşitlilik politikaları uygulanabilir. Cinsiyet adaletini sağlamak amacıyla politikalar geliştirilirken kadın ve erkeğin özel yaradılışı ile uyumlu, adil ve hakkaniyetli bir işbölümü dağılımının sağlanması gerekir. Cannes Zirvesi Sonuç Bildirgesi'nde; temel haklara, ilkelere ve normatif düzeyde işe saygı yeniden vurgulanmıştır. Pekin Eylem Platformu'nun (BfA) F.1 ve F.5 tavsiyeleri bu konuyu daha çok aydınlatmaktadır. Kamu politika reformlarına ilave olarak, işletmeler Kadınların Güçlendirilmesi İlkeleri'ne (WEPs) bağlı kalarak kurumsal politikalarını elden geçirebilirler.

3. Kadınların finansmana ve verimli varlıklara erişimini sağlamak

G20'nin kadınlara yönelik finansal tabana yayılmayı amaçlayan faaliyetleri, Kadın 20 ile yapılan güç birliğiyle daha ileri seviyeye ulaşabilir. 2010'da G20, Finansal Tabana Yayılma İçin Küresel Ortaklık (GPFI) kurma kararı almış ve bir finansal tabana yayılma çerçevesi oluşturmuştur. Los Cabos Bildirgesi, G20'nin finansal tabana yayılma konusundaki çabalarının etkisini büyük ölçüde arttırmıştır çünkü bu bildirme, G20 Finansal Tabana Yayılma Göstergeleri Seti'ni (50. paragraf) benimsemekte, ayrıca kadınların ve gençlerin özellikle finansal hizmetlere ve finansal eğitime erişim ihtiyacını ortaya koymaktadır (53. paragraf). St. Petersburg'da üyeler, IFC ile birlikte Kadınlar İçin Mali Ağ kurma kararı almışlardır. Kadınlar için finansal tabana yayılma çabalarının devamı, mikro finans ve standart finans kapsamında gerçekleşebilir. Pekin Eylem Platformu'nun F2 Stratejik Hedefi, bu açıdan kadınlar için nelerin işe yarayabileceğine dair yol göstermektedir. TİKAD'ın Kadın Bankacılığı programından da bazı dersler çıkartılabilir.

4. Kadınlara ait işletmelerin ve inovasyonun desteklenmesi

İşçilerin yüzde 80'i küçük ve orta ölçekli işletmelerde istihdam edilmektedir; bu işletmelerin başarısı, yaratılan iş imkanı artışıyla ilgilidir. Şu anda kadınlara ait işletmelerin kamuda satın alımların yapıldığı pazarlarla bağı zayıftır ve bu işletmelerin kamu ihalelerinin yüzde 1'inden azını alabildikleri tahmin edilmektedir. Kadınların bu denli büyük bir pazara erişiminin artırılması amacıyla; kadınlara ait işletmelerden alım yapmayı hedefleyen politikalarla birlikte kapasite geliştirme programları uygulanabilir, kadınlara ait şirketlerin rekabet edebilirliğini arttırmayı hedefleyen programlar geliştirilebilir, şeffaf teklif çağrısı ve ihale sistemleri oluşturulabilir, bilgi eksikliklerini giderecek adil ve eşit muamele yapan programlar uygulanabilir, boyutu görece daha küçük sözleşmelerle çalışılabilir, ödemelerin şeffaf ve zamanında gerçekleştiği bir sistem kurulabilir ve toplumsal cinsiyete dayalı bütçe tahsisi yapılabilir. Bu sayede kayıt dışı sektörde çalışan kadınların kayıtlı sektöre geçişi de teşvik edilmiş olur. Kadınların üzerindeki orantısız yüklerin tespit edilebilmesi için vergi teşvikleri ve vergi rejimleri de incelenmelidir.

Ayrıca etki alanı büyük ve ölçeklendirilebilir işletmelerdeki kadınların desteklenmesine yönelik politikaların belirlenmesi gerekmektedir. Küresel Girişimcilik Monitörü'ne (2012) göre dünyanın 67 ekonomisinde bulunan tahmini 126 milyon kadın yeni işletme kurmuş veya bu işletmeleri yönetmiştir. Buna ilave olarak, tahmini 98 milyon kadın da hâlihazırda kurulu işletmeleri yönetmiştir. Bu kadınlar sadece kendilerine ve kurucu ortaklarına iş imkânı yaratmakla kalmayıp işletmeleri için başkalarını da işe almaktadır. Tahminlere göre 48 milyon kadın girişimci ve işletme sahibi 64 milyon kadın şu anda işletmelerinde bir veya daha fazla kişi istihdam etmektedir. Üstelik bu kadınlar işlerini büyütmeyi planlamaktadır. Tahmini yedi milyon kadın girişimci ve kurulu işletme sahibi olan beş milyon kadın, önümüzdeki beş yıl içerisinde en az altı kişi daha istihdam ederek işlerini büyütme planı yapmaktadır. Bu şirketlerin sürdürülebilirliği, duyarlı ve kapsayıcı ekonomik büyümeye anlamlı bir katkı yapacaktır.

5. Hem kamu sektöründe hem de özel sektörde lider pozisyonda olan kadınların sayısını arttırmak

Kadınların yönetim kurullarında yer almıyor olması toplumlar üzerinde belli sonuçlar doğurmaktadır. Yapılan çalışmalara göre yönetim kurullarında daha fazla sayıda kadın üyenin bulunduğu şirketler daha farklı hareket etmektedir. Bu şirketler daha tüketici odaklı, daha şeffaf, çevreye daha duyarlı olmakta ve kadın çalışanları için daha iyi insan kaynakları politikaları uygulamaktadırlar. Yönetim kurullarında kadınlar mevcut olduğunda, şirketlerde çalışan kadınların motivasyonu daha yüksek olmaktadır. Direktörü kadın olan şirketlerde genelde yapısal işten çıkarmalar daha az yaşanmaktadır. Kadınların güçlenmesi; ekonomilerin iyiye gitmesini, üretkenlik ve büyümenin desteklenmesini sağlar. Mali krizin ardından çok sayıda yorumcu ve devlet bakanının paylaştığı görüşe göre; bazı büyük kuruluşların trajik çöküşü, yönetim kurullarında finansal performans odaklı risk alma kültürünü daha ılımlı şekilde dengeleyebilecek kadın sayısının artırılmasıyla belli ölçüde önlenebilir. Toplumsal cinsiyetin risk alma davranışı üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalar da bu görüşü desteklemektedir; bu araştırmalara göre, kadınlar erkeklere kıyasla paydaşları daha çok düşünen ve riskten kaçınan tutumlar sergilemektedir.

Siyasette temsil edilmek için kadın kotalarının uygulanmasında amaç, kanunlar ve politikalar vasıtasıyla kadınların durumunu iyileştirmektir; bu uygulamaların amacına ulaşabilmesi için şirket yönetim kurullarında da kadınlar için kotalar getirilmelidir çünkü ekonomik ve finansal kaynak tahsisi yapmaya yetkili olan, beşeri sermayeyi geliştiren ve siyasi lobi faaliyetleriyle kanun ve yönetmelikleri etkileme kapasitesine sahip olanlar, şirket yönetim kurullarıdır. Tüm dünyada borsada işlem gören büyük şirketler hem küresel iş dünyasında önemli rol oynamakta hem de içinde yer aldıkları ulusal ekonomilere ciddi katkılar sağlamaktadır. Bu şirketlerin aldıkları kararlar kendi işletmelerini ve işçilerini etkilediği kadar tüm ekonomiyi de etkilemektedir. Ayrıca kadınların çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve kariyer konusunda eğitim, koçluk ve destek sağlanması, yönetim kurullarında çeşitlilik elde etmek için kullanılan önemli yollardandır.

Kadınların daha çok temsil edilmesini sağlamak için belli hedefler konabilir; örneğin Şirketlerin Yönetim Kurullarında, Üst Yönetiminde ve Devlet Kurumlarında yer alan Kadınların sayısını 2020 yılına kadar yüzde 20 artırmak hedeflenebilir. KADEM'in hizmet sektöründe çalışan 2040 kadınıla birlikte yaptığı bir araştırma; kadınların üst yönetim pozisyonlarına geçişlerinde cam tavan uygulaması gibi birçok engelle kar ortaya çıkarmıştır. Hem resmi çalışma grupları hem de devlet temsilcileriyle yapılan toplantılar, kadınların G20 süreçlerine katılımını arttırmak için fırsat sunmaktadır.

6. Kadınların ekonomik, sosyal ve siyasal ağlarının güçlendirilmesi

Kadınların iş dünyasında kurdukları örgütler ve dernekler, hem iş dünyasında hem de toplumda kadınların katılımını destekleyen itici güç unsurlarıdır. Bu yapılar aynı zamanda yeni politikaların geliştirilmesinde kaldıraç etkisi yaratmaya ve başarılı uygulamaların yaygınlaşması için kamu ve özel sektör ortaklıkları geliştirmeye dair farkındalık oluşturarak bu alanda bilginin yayılmasını da sağlamaktadır. Kadın 20; G20 girişimleriyle ilgili bilgilerin daha geniş kesimlere aktarılması için bir araç olabilir ve kadınları siyasette, politika istişarelerinde ve ulusal veya sektörel kalkınma planlarının hazırlanmasında daha aktif rol almaya cesaretlendirebilir.

Dayanıklılığın Artırılması

7. İş Hayatı ve Özel Hayatın Dengelenmesine Destek

Kadınların işgücü piyasasına katılım oranı yüzde 56 iken erkekler için bu oran yüzde 86'dır. 100 milyon kadını işgücü piyasasına çekebilme arzusundan yola çıkarak G20 ülkeleri 2014 yılında bir taahhüde imza atmış, kadınlarla erkekler arasındaki işgücüne katılım oranı farkını 2025 yılına kadar yüzde 25 azaltmayı hedef olarak belirlemişlerdir. G20 ülkelerinde ekonomik büyümenin toplumsal cinsiyete duyarlı ve kapsayıcı şekilde gerçekleşmesini engelleyen en temel sebeplerden biri, maddi olarak karşılanabilir ve uygun çocuk bakım hizmetlerinin ve kurumlarının mevcut olmayışıdır. Henüz yapım aşamasında olan Kadın 20 iş planında, G20 ülkelerinde özellikle 0-3 yaş arası çocuklar için geliştirilmiş çocuk bakım hizmeti politikaları ve uygulamalarının incelenmesine yer verilmekte, böylece iyi uygulamaların tespit edilip yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Çocuk bakım hizmeti veren merkezlere yapılacak yatırımlar ve bu merkezlerin işletilmesi sayesinde pek çok yeni iş imkânı doğabilecekken bu imkândan tam olarak yararlanılamamaktadır.

Kadınların iş hayatıyla özel hayatı dengelemelerini sağlayacak çocuk bakım hizmetlerinin sunulması; hem sosyal koruma ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi hem de kadınların işgücü piyasasına katılım oranlarının artırılması için G20 üyelerinin benimsediği taahhütlerle örtüşmektedir. Cannes Zirvesi Sonuç Bildirgesi (2011), Sosyal Koruma Zemin Danışma Grubunun raporuna açıkça atıfta bulunmaktadır. Los Cabos Liderler Bildirgesi (2012); “beceri kazandırma, ücretler, maaşlar, işyerindeki davranışlar ve bakım konusundaki sorumluluklar da dahil her alanda toplumsal cinsiyet eşitliğinin artırılması” üzerinde üyelerin anlaşmaya vardığı 2011 tarihli Cannes Zirvesi önceliklerini bir kez daha teyit etmektedir.[1]

Toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi ve çocuk bakım sorumluluğu olarak ifade edilen üç konunun birbiriyle etkileşiminde, G20’nin daha derinlemesine anlaması gereken bazı yönler bulunmaktadır. Bu amaçla atılacak ilk somut adım, üye ülkelerin mevcut politikalarını ve büyüme stratejilerini incelemek, ayrıca bu ülkelerin ücretli ebeveynlik izinlerini ve esnek çalışma saatlerini ne derece desteklediklerini anlamaktır. En iyi uygulamaların ve alınan derslerin ortaya konması için farklı stratejiler karşılaştırmalı olarak incelenebilir. Bu analiz, tıpkı çocuk bakımında olduğu gibi iş yaratma imkânları sunan yaşlı bakımı alanında da gerçekleştirilebilir.

8. Yeterli Sosyal Korumanın Sağlanması

Sosyal koruma; ekonomik dayanıklılık ve yoksulluğun ortadan kaldırılmasında temel bir unsurdur. Sosyal koruma; toplumda yaşlılara, engellilere, kırılgan kesimlere genelde daha fazla bakım ve destek veren ve aynı zamanda toplumsal cinsiyete özgü sağlık hizmetlerine ihtiyaç duyan kadınlara orantısız ölçüde fayda sağlayabilir. Yeterli hizmet ve korumanın mevcut olması sayesinde elde edilebilecek devamlı sağlık hali pek çok faydayı beraberinde getirmekte, hem iyi olma durumunu arttırıp hem de gelir getirici faaliyetlere ayıracak vaktin (bakıcılar için de) artmasını sağlayarak üretkenliği sağlamaktadır.

9. Çalışma Koşullarının İyileştirilmesi

Mevcut G20 taahhütleri; çalışma koşullarının iyileştirilmesini ve kayıt dışı, dayanıksız, güvencesiz istihdamın azaltılmasını öngörmektedir. Ayrıca bu taahhütler Seul Kalkınma Uzlaşısı’nda ve St. Petersburg Liderler Bildirgesi’nde de açık bir şekilde ifade edilmektedir. Bu bildirmede G20 üyeleri çalışma koşulları, maaş pazarlığı çerçeveleri, ulusal maaş belirleme sistemleri ve sosyal korumaya erişim gibi alanlarda çalışarak iş kalitesinin iyileştirilmesini taahhüt etmektedir. Bu taahhüt, toplumsal cinsiyete duyarlı makroekonomik politikalara yönelik bir dönüşüm çerçevesi ortaya koyan 2015 Dünya Kadınlarının İlerlemesi Raporu’ndaki bulgu ve tavsiyelerle de örtüşmektedir. Tavsiyelerden biri, sosyal güvencesiz işlerin sayısında 2025 yılına kadar yüzde 20’lik azalma gibi hedeflerin belirlenmesidir.

Sürdürülebilirliğin Desteklenmesi

10. Sürdürülebilir tüketim eğilimlerinin geliştirilmesi ve yeşil büyümenin sağlanmasında kadın liderliğinin desteklenmesi

G20; yenilenebilir enerji kullanımı, mürif tüketim alışkanlıklarının azaltılması, doğal kaynakları ve çevreyi korumaya yardım eden teknolojik gelişmelerin takip edilmesiyle yeşil büyüme konusuna giderek daha çok öncelik vermektedir. Kadınlar bu konuda hem faydalanıcı hem de önemli bir değişim aracı konumundadır. Kadınlar; azaltma, yeniden kullanma ve geri dönüşüm yapma hareketinde önemli bir rol oynayabilir. Sürdürülebilir uygulamalar konusunda verilecek eğitimlerle desteklenen politikalar kadınların yeşil işletmeler ve yeşil işlere sahip büyüyen pazarlara katılımını arttırabilir. G20'de gelişip değişen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin on ikincisi, bu konuda yapılacak çalışmalar için güzel bir giriş noktasıdır.

11. Özellikle Kırsal Kesimde Yaşayan Kadınları Dikkate Alarak Tarım ve Gıda Güvencesi Politikası Geliştirmek

G20; gıda güvencesi ve tarımsal koruma konusuna büyük önem vermektedir. Örneğin Seul Kalkınma Uzlaşısı, Roma Prensipleri'ni benimseyerek ilgili uluslararası kuruluşlarla çalışma kararı almıştır. G20 maliye bakanları ve merkez bankası başkanları toplantılarına paralel olarak gerçekleşen tarım bakanları toplantılarının en temel konularından biri gıda güvencesi ve tarımsal üretimdir. Kadın 20 de iyi uygulamaları gösterip politika önerileri getirerek bu toplantıların tartışmalarına katkı sağlayabilir. Odaklanılacak alanlar arasında kadın kooperatifleri, toplum mutfakları, organik tarım değer zincirinde kadının yeri, aydınlatma ve tarlalara yan yolların yapımı gibi kadınlara fayda sağlayacak altyapı çözümleri, malların ve kadınlara hizmet sağlayanların dolaşımını kolaylaştıracak toplu taşıma çözümleri yer alabilir. Toplumsal cinsiyete duyarlı şekilde yapılacak bir değer zinciri analizi, kadınların lojistik ve idari sektörler gibi tarla dışındaki alanlarda katılımını arttıracak tarım projelerine nasıl entegre olabileceğini gösterebilir.

Kırsal kesimlerde yaşayan kadınlar genelde nüfusun marjinalleşmiş, kırılan ve hizmetlerden en az faydalanabilen kesimine dâhildir; bu yüzden Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin tarım ve gıda güvencesiyle ilgili uygulamalarında, kadınların durumuna büyük bir hassasiyetle yaklaşarak bir yandan iş yaratma ve girişimcilik imkânları sunulmalı, diğer yandan da kırsal kesimdeki kadınların tam potansiyellerini gerçekleştirmelerini engelleyen faktörlerin üzerine gidilmelidir.

G20 Türkiye Dönem Başkanlığında Kadın 20 Etkinlikleri

Resmi açılış etkinliği 6 Eylül 2015 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Kadın 20; 15-16 Kasım'da Antalya'da gerçekleştirilen G20 Liderler Zirvesi'ne kadar ulusal ve uluslararası katılımı ile istişare toplantıları, anket çalışmaları, zirve etkinliği ve gala etkinlikleri

düzenlenerek, kadın meselesinin ekonomik boyutlarını dünya gündeminde tutmak ve yeni bakış açıları kazandırmak için özverili çalışmalar yapıldı.

B20 Zirvesi Kapsamında İş 20 ve Kadın 20 Ortak Paneli: Kadınların Güçlendirilmesi

Kadın 20'nin resmi açılış etkinliği öncesinde 4 Eylül 2015 tarihinde Ankara'da düzenlenen İş 20 Zirvesi kapsamında 'Kadınların Güçlendirilmesi' başlığıyla ortak panel düzenlendi. Kadınların iş dünyasında ve girişimcilikteki rolü, kadınların işgücüne katılımlarının teşvik edilmesinin ve bu bağlamda kadın ve erkek arasındaki ücret adaletsizliğinin önlenmesi gibi politikaların önemini ele alındığı panel resmi açılış etkinliği öncesinde Kadın 20 Açılım Grubuna dikkat çekmek açısından oldukça verimli bir etkinlik oldu.

Kadın 20 Başkanı Gülden Türktan'ın moderatör olduğu panelde Intel Genel Başkan Yardımcısı Ayşegül İldeniz, Accenture Genel Müdürü ve Ortağı Camille Mirshokrai, General Electric Türkiye CEO'su Canan Özsoy, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi Kadın Girişimciliği Sorumlu Üyesi Madi Sharma ve Bill-Melinda Gates Foundation Ekonomi ve politika Baş Danışmanı Geoffrey Lamb konuşmacı olarak yer aldı.

Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi Kadın Girişimciliği Sorumlu Üyesi Madi Sharma konuşmasında eğitilmiş olmamasına ve hayatının bir döneminde şiddete maruz kalmasına rağmen önüne çıkan fırsatları iyi değerlendirdiğini ve şu an 8 şirkete olduğuna dikkat çekti. Sharma, kendi deneyimlerinden de yola çıkarak kadınlara ekonomik alanda var olabilmeleri için yeterli fırsatların sağlanması ve kadınlara destek olunması gerektiğini vurguladı.

Accenture Genel Müdürü ve Ortağı Camille Mirshokrai konuşmasında dünyanın yarısını oluşturan kadınların dijital çağın gerisinde bırakılmayacağına dikkat çekerken Intel Genel Başkan Yardımcısı Ayşegül İldeniz ise kadınların iş hayatına dâhil edilmesi ve statülerinin yükseltilmesinin Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla'yı artıracığını vurguladı.

Kadın 20 Uluslararası Basın Toplantısı

5 Eylül 2015 tarihinde Ankara TEPAV'da Kadın 20 Uluslararası Basın Toplantısı gerçekleştirildi. Çeşitli ülkelerden on basın mensubunun katılım gösterdiği basın toplantısında Kadın 20 Yürütme Kurulu, neden ve nasıl kurulduğu, ne yönde faaliyetler yapılacağı gibi konularda basın mensuplarına bilgi verdi. Toplantı sonrasında Kadın 20 Yürütme Komitesi

Üyesi ve KADEM Genel Başkanı Sare Aydın, iki yabancı basın mensubunun Türkiye’de kadının durumu hakkındaki özel sorularını yanıtladı.

Kadın 20 Lansmanı

Resmi kuruluşu ilk defa 2015 yılında Türkiye G20 dönem başkanlığında yapılan Kadın 20’nin açılış etkinliği Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sn. Ahmet Davutoğlu’nun teşrifleriyle 6 Eylül 2015 tarihinde Ankara’da gerçekleştirildi.

Kadın 20 Başkanı Gülden Türktan ve G20 Türkiye Sherpa’sı Ayşe Sinirlioğlu’nun selamlama konuşmalarının ardından açılış konuşmalarını gerçekleştiren Başbakan Ahmet Davutoğlu, kadınların ekonomik hayata katılımı olmadan dünya ekonomisinin çökeceğine vurgu yaparak bu bağlamda Kadın 20’nin Türkiye ve dünya için önemine değindi. Davutoğlu ayrıca kapsayıcılığın geleceğin planları ve projeleri için temel hedef olduğunu ve kadınların ekonomiye ve karar alma mekanizmalarına katılımı olmadan kapsayıcı bir büyümenin mümkün olmayacağını da dile getirdi. Kadın hakları konusunda Türkiye’nin son yıllarda önemli reformlara imza attığını da vurgulayan Başbakan Davutoğlu, Türkiye’nin 2025 yılına kadar erkekler ve kadınlar arasındaki istihdam farkının yüzde 25 oranında azalması hedefine yönelik çalışmaları ve girişimlerine azimle devam edeceğini kaydetti. Başbakan Davutoğlu ayrıca kadın istihdamının artırılmasının genel olarak ekonomiye son derece faydalı olduğunu, kadın girişimciliğinin hükümet tarafından desteklendiğini belirtti.

Başbakan Ahmet Davutoğlu’nun açılış konuşmalarının ardından kürsüye çıkan IMF Başkanı Christine Lagarde, kadınların ekonomiye katılımının yüksek olduğu ülkelerdeki tecrübelerin kadınların ekonomiye katılımının eşitsizliği ve yoksulluğu azalttığını gösterdiğini dile getirdi. Lagarde, IMF’nin, kadınların ekonomiye ve topluma daha fazla entegre olması için katkı sağlamak amacıyla çalışacağını vurguladı. Lagarde, ayrıca uygulamada en önemli politikanın eğitim olduğuna da dikkat çekti.

Lagarde'ın ardından, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Genel Sekreteri Angel Gurría, BM Kadın Birimi Başkan Vekili Lakshmi Puri ve Uluslararası Ticaret Merkezi İcra Direktörü Arancha González de konuşmalarını gerçekleştirdi.

Açılış konuşmalarının ardından 'Kadın ve Teknoloji', 'Kadın ve Finans' ve 'Kadın ve Ticaret' başlıklı üç ayrı oturum gerçekleştirildi. Her üç oturumda da konuşmacılara aşağıdaki sorular yöneltildi:

S.1. Kadın 20'nin kuruluşu hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu gelişmeyi G20 ülkeleri ve dünya için ümit verici görüyor musunuz?

S.2. Kadın 20 sizce neden önemlidir? Temsil ettiğiniz kurumlarda kadına yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir? Cinsiyet kapsayıcılığı hakkındaki planlarınız nelerdir?

S.3. Kadın 20 öncelikli politika maddelerini inceleme fırsatınız oldu mu? Bu maddelerden hangi veya hangilerini neden önemsiyorsunuz?

- **1. Oturum: 'Kadın ve Teknoloji'**

Moderatör: Avustralya Ulusal Üniversitesi **Dr Susan Harris Rimmer**

Panelistler: Sentim Bilişim Yönetim Kurulu Üyesi **İffet Polat**, Vodafone Türkiye CEO'su **Gökhan Ögüt**, GE, Türkiye CEO'su **Canan Özsoy**, EY EMEA Başkanı **Julie Teigland**

Vodafone Türkiye CEO'su Gökhan Ögüt konuşmasında G20'nin %95'i erkeklerden oluşuyorken Kadın 20'nin ise tam tersi %95 oranında kadınlardan oluştuğuna dikkat çekerek bu durumu değiştirmenin ve Kadın 20 amaçlarını erkeklerin de

desteklemelerini sağlamanın önemini vurguladı. Panelde konuşmacı olan General Electric Türkiye CEO'su Canan Özsoy kadınların yönetimin üst kademelerinde yer almasının genç kadınların işgücüne katılımında önemli ölçüde ilham verici olduğuna vurgu yaparak kadınların ekonomiye dâhil edilmediği bir ülkede gelişmiş bir ekonomiden bahsetmenin mümkün olamayacağına dikkat çekti. Canan Özsoy ayrıca çağımızın internet çağı olduğuna

ve bunun kadınlar için yeni iş fırsatları gerektirdiğine değindi. Sentim Bilişim Yönetim Kurulu Üyesi İffet Polat konuşmasında teknolojinin daha az cinsiyet ayrımı içeren alanlardan biri olduğuna ve kadınlara bu alanlarda daha fazla fırsat ve değer verilmesi gerektiğine dikkat çekti. Polat ayrıca fabrikalarda erkek gücüne daha fazla ihtiyaç olduğu düşüncesinin yaygın olduğunu fakat asıl ihtiyacın beyin gücü olduğunu da ekledi. EY EMEIA Başkanı Julie Teigland konuşmasında kadınların iş yaşamında ve ekonomik hayatta durumlarının iyileştirilmesi için hükümetler, medya, özel sektör ve kamunun hep birlikte çalışarak bütünlüklü politikalar üretmesi gerektiğine dikkat çekti.

- **2. Oturum: 'Kadın ve Finans'**

Moderatör: Birleşmiş Milletler Kadın Birimi, Kadın ve Ticaret Programı Geliştirme Müdürü **Meg Jones**

Panelistler: Dünya Bankası Grubu Üyesi ve Ekonomist **Pierella Paci**, IMF Yardımcı Direktörü **Catharine Pattilo**, Garanti Bankası KOBİ Bankacılığı Koordinatörü **Esra Kıvrak**, Fargo GFK iş birimi başkanı **Dilek Mutus**

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi, Kadın ve Ticaret Programı Geliştirme Müdürü Meg Jones panelin açılış konuşmasında yönetim kademelerinde kadınların yer aldığı kurumların başarısının %66 daha iyi durumda olduğuna

dikkat çekti. Garanti Bankası KOBİ Bankacılığı Koordinatörü Esra Kıvrak konuşmasında kadınların yaşadığı önemli sorunlardan birinin de ev ve iş hayatı arasındaki denge sorunu olduğunu vurguladı. Kadınların ekonomik durumuyla alakalı her türlü meselenin kadınların finansal imkânlarla sahip olması ve desteklenmesiyle yakından ilişkili olduğuna ve bu anlamda devlet, özel sektör ve STK'ların ortak hareket etmesinin önemine dikkat çekti. Dünya Bankası Grubu Üyesi ve Ekonomist Pierella Paci, kadınların ekonomiye dâhil edilmesinde gelişme göstermenin bilgi sahibi olma, hükümetlerle çalışmak ve diğer gruplarla işbirliği halinde olmakla mümkün olacağına dikkat çekerek Kadın 20'nin önemini ise burada yapılacak her çalışmanın diğer ülkelere de etki edeceği şeklinde ifade etti. IMF Yardımcı Direktörü Catharine Pattilo, kadınların liderlik pozisyonlarında yer almasıyla finansal istikrar arasında

kuvvetli bir bağ olduğuna dikkat çekerken Kadın 20'nin ise 'dünya genelinde kadın ve erkek istihdamı arasındaki farkı 2025 yılına kadar %25 oranında azaltma' hedefi için kritik bir önem arz ettiğini vurguladı.

- **3. Oturum: 'Kadın ve Ticaret'**

Moderatör: KADEM Genel Başkanı ve Kadın 20 Türkiye Yürütme Komitesi Üyesi **Sare Aydın Yılmaz**

Panelistler: Asya Kadınları Kuruluşu Kadınları Güçlendirme Programı Kıdemli Direktörü **Carol Yost**, Accenture İcra Kurulu Başkanı **Camille Mirshokrai** ve Avustralya Hazinesi Baş Danışmanı **HK YU**

Oturumun moderatörlüğünü yapan KADEM Genel Başkanı Sare Aydın konuşmasında adaletli ve sürdürülebilir ekonomik kalkınma sağlanmasının şartlarından biri olan kadının iş gücüne daha

fazla katılımını sağlamak için, toplumsal cinsiyeti içeren bir bakış açısına ihtiyaç olduğuna vurgu yaptı. Aydın, kadının ekonomik hayata katılımı yalnızca sosyal adaletin sağlanması açısından değil, ülke genelinde yoksulluğun azalması için de gerekli bir durum olduğunu ve bu nedenle, çalışma yaşamına daha fazla kadın katılımını sağlamanın ekonomik kalkınmanın yanında genel olarak ailenin sağlıklı gelişimine katkıda bulunmakta olduğuna da değindi. Aydın son olarak kadının statüsünü yükseltecek yönde ekonomik ve sosyal politikalara ihtiyacımız olduğuna ve sivil toplumun da bu noktada yapacak çok şeyi olduğuna dikkat çekerek bugüne kadar aile paketleri, esnek çalışma saatleri gibi birçok düzenleme gerçekleştirildiğini; fakat bu politikaların uygulanması ve ilerleme sağlanabilmesi için daha fazlasına ihtiyacımız olduğunu hatırlattı.

Asya Kadınları Kuruluşu Kadınları Güçlendirme Programı Kıdemli Direktörü Carol Yost konuşmasında kadınları ekonomiden uzaklaştıran sebeplerin belirlenip bu sebeplerin ortadan kaldırılmasına yönelik politikalar üretilmesi gerektiğine değindi. Kadın 20'nin ise bu bağlamda sadece hükümetlere sorumluluk yüklemenin ötesinde çalışmalar yapması

gerektiğini dile getirdi. Panelde konuşmacı olarak yer alan Accenture İcra Kurulu Başkanı Camille Mirshokrai, Kadın 20'nin ekonomik alandaki dengesizliklere karşı farkındalık oluşturma noktasında güzel işler yaptığını dikkat çekerken sponsorluk ve mentörlüğün önemine özellikle vurgu yaptı. Avustralya Hazinesi Baş Danışmanı HK YU, ayrımcılıkları farkında olmadan yaptığımızı ve hepimizin önyargıları olduğunu hatırlatarak Kadın 20'nin de tüm bu meselelerin neden kadın özelinde tartışılması gerektiğinin anlaşılması açısından önemli olduğuna dikkat çekti.

Kadın 20 Ulusal İstişare Toplantısı

Kadın 20 grubu çalışmaları kapsamında 11 Eylül 2015 tarihinde İstanbul Beyoğlu Salt Galata'da Ulusal İstişare Toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıya iş dünyası, akademi, siyaset ve sivil toplum kuruluşlarından 102 isim katılım gösterdi. Bilge Kadın Araştırma Merkezi (Bilka), Ayrımcılığa

Karşı Kadın Hakları Derneği (AKDER), Hukukçu Kadınlar Platformu, MÜSİAD, İstanbul Kadın ve Kadın Kuruluşları Derneği (İKADDER), Vodafone Vakfı, Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Coca Cola, TRT, KOSGEB, Memursen, Siyaset Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA), TEMA Vakfı, Toplumsal Gelişim Merkezi Eğitim ve Sosyal Dayanışma Derneği (TOGEMDER) ve Sabancı Vakfından temsilciler katılım gösterdi. Toplantıya katılan 102 kişinin 65'i iş dünyasından, 29'u çeşitli sivil toplum kuruluşlarından, 6'sı akademiden 2'si ise siyasetten oldu.

Kadın 20 Komite üyelerinin açılış konuşmaları ve 11 Öncelik maddesinin tanıtımıyla başlayan toplantıda bu maddelerin değerlendirmesi yapıldı. Her bir öncelik maddesinin tartışılması için ayrı ayrı oluşturulan çalışma masalarında katılımcılar önemsedikleri maddeyle alakalı görüş, düşünce ve çözüm önerilerini paylaştı. Toplantı sonunda her bir masada bulunan moderatörler, ortaya çıkan sonuçları tüm katılımcılara sundu.

Toplantı sonuçlarına göre öne çıkan maddeler: *'İş Hayatı ve Özel Hayatın Dengelenmesine Destek'*, *'Kamu ve Özel Sektörde Lider pozisyonda Olan Kadınların Sayısını Artırmak'*, *'Eğitim, İstihdam ve Girişimcilik Arasındaki Bağdan Yola Çıkararak Kadınların Ekonomik Açıdan Güçlendirilmesi'* maddeleri oldu.

Tartışmalar sonucunda özel olarak vurgu yapılan konulardan bazıları ise; aile içinde kadına verilen değerin artırılması ve ailenin güçlendirilmesi, esnek çalışma saatlerinin hem özel sektörde hem kamu sektöründe düzenlenmesi ve bu konudaki kreş maliyetlerinin devlet ve işveren arasında paylaşılması, doğum izni sonrası işe dönüşlerde adaletin sağlanması ve ısıdırma desteğinin işveren tarafından sağlanması oldu. Kadınların sosyal, ekonomik siyasal alandaki varlıklarının desteklenmesine yönelik problemlerin ise temelde eğitim ile sağlanabileceği de çıkan sonuçlardan biri oldu. Bu yöndeki somut öneriler; ekonominin ihtiyaçlarına uygun bir eğitim sistemi oluşturulması, okullardaki eğitimlerin, istihdamı ve girişimciliği destekleyecek şekilde yeniden düzenlenmesi, meslek liselerinin itibarının artırılması şeklinde ifade edildi. Ayrıca teknolojiyi kullanarak yeni iş modelleri oluşturulması ve yeşil büyümenin sağlanmasında kadın liderliğinin desteklenmesi de toplantı boyunca öne çıkarılan önerilerden bazıları oldu.

Kadın 20 Yüksek İstişare Toplantısı

Ulusal İstişare toplantısının ardından 17 Eylül 2015 tarihinde İstanbul Four Seasons Hotel'de özellikle iş dünyasının önde gelen isimlerine yönelik bir yüksek istişare toplantısı düzenlendi. Bu toplantıyla ekonomi ve iş dünyasının önde gelen isimlerinin Kadın 20 ve öncelik maddeleri hakkındaki

görüşleri ve kadının ekonomiye daha aktif katılımı konusunda yapılabileceklerin masaya yatırılması hedeflendi. Çoğunluğunu iş dünyasından isimlerin oluşturduğu 80 kişilik toplantıya akademi ve siyaset dünyasından da önemli isimler katılım gösterdi. Programa katılan isimler:

Tablo 1. Kadın 20 Yüksek İstişare Toplantısına Katılan İsimler

İSİM	KURUM	İSİM	KURUM
Ahmet Çalık	Çalık Holding YK Başkanı	Meral Gülay Çeşit	Gülaylar Grup İcra Kurulu Üyesi
Arzu Akalın	TÜRGEV Başkanı	Meral Güzel	BM Kadın Birimi
Arzu Kaprol	Kaprol Marka Sahibi	Meri İstiroti	Liv Hospital Grup Koordinatörü
Arzu Odabaşı	Finans Portfolio Management Co.	Merve Tanrıverdi	Tanrıverdi Holding Yönetici
Prof. Dr. Aşkın Asan	Avrasya Üniversitesi Rektörü	Mihrimah Belma Satır	Milletvekili
Prof. Dr. Ayşegül Çıtıptıoğlu	İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi	Murat Yeşildere	Egon Zehnder Yönetici
Balççek İlter	Gazeteci	Muzaffer Aygün	Titanic Hotels Yönetim Kurulu Üyesi
Berna Sağlam Naipoğlu	Bernaylafem İletişim ve Marka Yönetimi Ajans Başkanı	Mücella Eroğlu	Colins Şirket Avukatı
Burçak Güven	FORBES TURKEY Genel Yayın Yönetmeni	Müge Yalçın	
Canan Özsoy	General Electric CEO'su	Doç. Dr. Nebahat Çomak	Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi
Candan Fetvacı	Aydın Doğan Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı	Nilüfer Bulut	TİKAD Genel Başkanı
Demet Çetin	Acıbadem Sağlık Kuruluşu Yönetici	Nurten Sancak	Uzman Psikolog
Demet Özdemir	Ernts and Young Yönetici	Orhan Cemal Kalyoncu	Kalyon Grup Yönetim Kurulu Başkanı
E. Sare Aydın Yılmaz	KADEM Genel Başkanı	Özge Günaydın	The Princeton Review
Ebru Köksal	Galatasaray Spor Kulübü Yönetim Kurulu Üyesi	Özgül Özkan Yavuz	İstanbul Kongre ve Ziyaretçi Bürosu Genel Müdürü
Elif Esen	İstanbul Kurumsal Hediyelik İşletme Sahibi	Özlem Denizmen	Doğuş Holding Strateji Bölü Başkanı
Emine Erdem	Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu Başkanı	Özlem Zengin	Milletvekili
Emine Sabancı Kamışlı	Şevket Sabancı Yönetim Kurulu Başkanı	Recep Tanrıverdi	Tanrıverdi Holding Yönetim Kurulu Başkanı
Esin Güral Argat	Gürallar Yönetim Kurulu Başkan Vekili	Reyhan Kalyoncu	Kalyon Grup Sosyal Sorumluluk Danışmanı
Esra Kıvrak	Garanti Bankası KOBİ Bankacılığı Koordinatörü	Sanem Otkar	KAGİDER Genel Başkanı
Ethem Sancak	Es Yatırım Kurucu Başkanı	Prof. Dr. Sedefhan Oğuz	Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi
Feza Tan	Yapı Kredi Kurumsal ve Ticari Bankacılık Genel Müdür Yardımcısı -	Sema Silkin Ün	KADEM Yönetim Kurulu Üyesi
Gamze Cizreli	BigChefs Sahibi	Sena İpşirli	KADEM Yönetim Kurulu Üyesi
Gizem Keçeci	Vodafone Türkiye Pazarlama İletişimi ve Çeşitlilik Direktörü	Serra Akçaoğlu	Citi Grup CEO'su
Gülden Türktan	Kadın 20 Başkanı	Sevil Aygün	Titanic Hotel Yönetici
Hande Yaşargil	Praesta Danışmanlık Yönetici	Sevim Güral	Güral Şirketler Grubu

			Yönetim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Hasret Çomak	Arel Üniversitesi Öğretim Üyesi	Sezen Güngör	KADEM Yönetim Kurulu Üyesi
Hatice Güner Dinçbal Kal	TOBB Kadın Kurulu Başkanı	Prof. Dr. Sezer Ş. Komsuoğlu	YÖK Akademide Kadın Çalışmaları Birimi Başkanı
Yard. Doç. Dr. Havva Çaha	Fatih Üniversitesi Öğretim Üyesi	Songül Kalyoncu	Kalyon Grup
Hediye Güral Gür	Kütahya porselen Yönetim Kurulu Üyesi	Sümeyye Erdoğan	KADEM Genel Başkan Yardımcısı
Hilal Tunç	İpekyol Yönetici	Şeyda Tosyalı Toprak	Four Seasons Hotel Yönetici
Hülya Eroğlu	Eroğlu Holding Bayan Ürün Satınalma ve Tasarım Grup Müdürü	Şila Gök	KAGİDER Yönetim Kurulu Üyesi
Hümeysra Şahin	Cumhurbaşkanlığı Danışmanı	Şule Yücebıyık	Borusan Holding Kurumsal İletişim Müdürü
İlkin Kavukçu	360 TV Genel Yayın Yönetmeni	Verda Özer	Araştırmacı Gazeteci
Kezban Hatemi	Avukat	Yadigar Gökalp	ABD Çalışma Müşaviri
Kübra Orakçioğlu	Orka Holding Proje Yöneticisi	Yasemin Gür	Gurmen Holding Yürütme Kurulu Üyesi
Kübra Saruhan	Saruhan Holding Yönetici	Yeşim Seviğ	KAGİDER Genel Sekreteri
Leyla Alaton	Alarko Holding Yönetici	Yılmaz Argüden	ARGE Danışmanlık Y.K. Başkanı
Prof. Dr. Melsa Ararat	Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi	Prof. Dr. Zehra Neşe Kavak	TİKAD Genel Başkan Yardımcısı
Meltem Demirören Oktay	Milliyet İcra Kurulu Üyesi	Zeynep Bodur Okyay	C20 Türkiye Başkanı

Prof. Dr. Sezer Komsuoğlu moderatörlüğünde, KADEM Başkanı Sare Aydın Yılmaz'ın açılış konuşmalarının ardından başlayan toplantıda, Kadın 20 Türkiye komite üyeleri tarafından sunulan öncelikli politika alanları ve çözüm önerileri tartışıldı. Katılımcıların değerlendirmeleri sonucunda; “Eğitim, İstihdam

ve Girişimcilik Arasındaki Bağdan yola Çıkararak Kadınların Ekonomik Alanda Güçlendirilmesi”, “Hem Kamu Sektörü Hem Özel Sektörde Lider Pozisyonda Olan Kadınların Sayısını Artırmak”, “İş Hayatı ve Özel Hayatın Dengelenmesine Destek”, “İşyerinde Ayrımcılığın Ortadan Kalkması, Hakların Yerine Getirilmesi ve Eşit Fırsatların Sunulması” maddeleri öne çıkarıldı.

Programa katılan KADEM Genel Başkan Yardımcısı Sümeyye Erdoğan, konuşmasında liderlik pozisyonlarındaki kadın sayısının artırılmasının kadının güçlendirilmesi için alınabilecek tedbirlerden biri olduğuna ancak tek başına yeterli olmadığına değindi. Kadın liderlerin sayısının çok olmasının daha fazla kadının kurumlarda yer almasını garantilemediğine dikkat çeken Erdoğan liderlik pozisyonlarına getirilecek kadınların da duyarlılıklara, etiğe ve adalete sahip olması gerektiğini vurguladı.

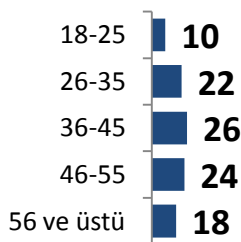
Sümeyye Erdoğan son olarak kadınların iş ve aile hayatı arasında bir tercih yapmak zorunda kalmadıkları bir sistemin kurulması gerektiğine olan inancını dile getirirken Kadın 20'nin de bu hedefi gerçekleştirmek için önemli bir fırsat olduğunu Türkiye'nin kuruluşunu gerçekleştirdiği bu girişimi iyi değerlendirmemiz gerektiğine vurgu yaptı.

Kadın 20 Uluslararası Anket Çalışması

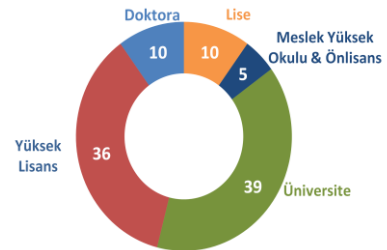
Sivil toplum kuruluşları, iş dünyası, akademisyenler ve bireylerin kadının güçlendirilmesi meselesindeki önceliklerini anlamak ve sonuçlarına Kadın 20'nin eylem planında yer vermek amacıyla uluslararası katılıma açık bir anket düzenlendi. Anket bilgisayar ve web destekli bir sistem üzerinden yapıldı ve G20 ülkeleri ve diğer ülkelerden toplam 944 kişi katılım gösterdi. İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanan online bir link üzerinden yapılan anket çalışması 27.08.2015 ve 20.10.2015 tarihleri arasında devam etti.

Ankete Türkiye'den 531, Avustralya'dan 125, Amerika'dan 51, Fransa'dan 45, Almanya'dan 42, İtalya'dan 12, Rusya ve İngiltere'den 9, Meksika'dan 6, Hindistan, Güney Afrika ve Güney Kore'den 5, Kanada'dan 4, Brezilya ve Arjantin'den 2, Çin ve Suudi Arabistan'dan 1, Diğer Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerinden 33, ve diğer ülkelerden 56 olmak üzere toplam 944 kişi katılım gösterdi. %94'ü kadın ve %4'ü erkek olan anket katılımcılarının yaş ve eğitim durumları aşağıdaki gibidir:

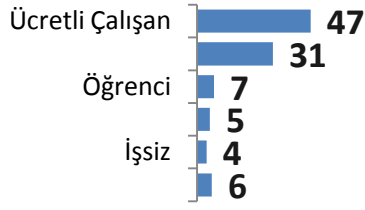
Anket Katılımcılarının Yaş Durumu

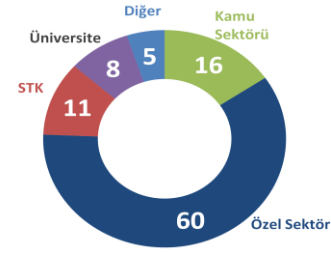
Anket Katılımcılarının Eğitim Durumu

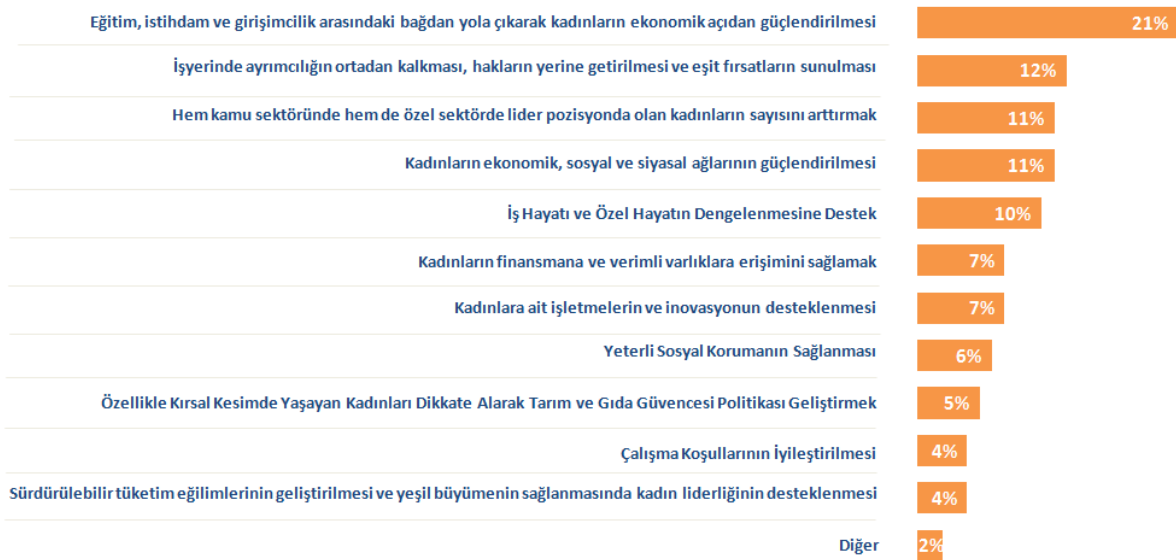
Anket Katılımcılarının Çalışma Durumu

Anket Katılımcılarının Sektörel Durumu

Anket Sonuçlarına Göre Kadın 20 Öncelik Maddelerinin Önem Derecesine Göre Sıralaması

Anket katılımcılarının ek olarak önerdikleri öncelik maddelerinden bazıları ise aşağıdaki gibidir:

- ✓ Hayatın her alanında cinsiyet eşitliğini sürdürülebilir kılmak için kültürel dönüşümü desteklemek
- ✓ Kadına yönelik şiddetle mücadele etmek
- ✓ Kadınların güçlendirilmesini politik bir öncelik haline getirmek
- ✓ Unutulmaya yüz tutan yerel el sanatlarını
- ✓ Mülteci kadınların insan haklarını korumak ve iş imkânları sağlamak
- ✓ Dijital medyada kadını güçlendirmek
- ✓ Kadınların yalnızca ekonomik güçlendirilmesine değil ruhsal ve moral olarak da güçlendirilmesine odaklanmak
- ✓ Kadın dostu kentler inşa etmek

Kadın 20 Zirvesi Hoşgeldiniz Resepsiyonu

Kadın 20 Zirvesi öncesinde İstanbul Big Chefs Tarabya Restaurant'ta G20 Kadın 20 ülke temsilcilerinin bir araya geldiği hoş geldiniz resepsiyonu düzenlendi. Yaklaşık 50 kişinin katılım gösterdiği resepsiyonda Zirve öncesi fikir alışverişinde bulunuldu.

Uluslararası Kadın 20 Zirvesi

Kadın 20 Zirvesi, 16-17 Ekim tarihlerinde, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle İstanbul Grand Tarabya Otel'de gerçekleştirildi. Zirveye G-20 ülkelerinden gelen temsilciler, iş dünyası, sivil toplum kuruluşları ve akademi dünyasından önemli isimler katılım gösterdi. Bu isimlerden bazıları: BM Kadın Birimi İcra Direktörü Yardımcısı ve BM Genel Sekreter Yardımcısı Lakshmi Puri, BM Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktörü ve Türkiye Temsilcisi Ingibjorg S. Gisladottir, Call to Action ve Women 2020'den Virginia Littlejohn, Es Medya Yönetim Kurulu Başkanı Ethem Sancak, Gürman Yönetim Kurulu Üyesi Yasemin Gür Solmaz, Kızılay Genel Sekreteri Ayşegül Genç, UN Women Ekonomik Güçlendirme Başkanı Meg Jones, Demet Sabancı Çetindoğan, Kadınlar için Küresel Bankacılık Birliği CEO'su Inez Murray.

Zirvenin açılış konuşmasını yapan Erdoğan, Kadın 20 grubunun kapsayıcı ekonominin sağlanmasındaki önemine vurgu yaptı. Erdoğan, kadınların işgücüne katılmasını, ihtiyacımız olan büyümeyi elde etmede en önemli imkân olarak ifade ederken, kadınların çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve eğitim-öğretimlerinin geliştirilmesine olan ihtiyaca da dikkat çekti. G20 ülkelerinin geçen yıl aldığı 'dünya genelinde kadın ve erkek istihdamı arasındaki farkı 2025 yılına kadar %25 oranında azaltma' hedefini Türkiye'nin kesin bir şekilde

benimsediğini ifade eden Erdoğan bu hedefe ulaşmanın 10 yıl içerisinde tüm dünyada 100 Milyon kadını iş gücüne kazandırmak anlamına geldiğini vurguladı.

Kadın 20 İcra Kurulu Üyesi ve KADEM Genel Başkanı E. Sare Aydın Yılmaz Kadın 20 Zirvesi kapsamında yaptığı konuşmasında ise, sürdürülebilir bir ekonomik kalkınmanın ancak iş-yaşam dengesini gözeten, aileyi koruyan ve kadın ile erkek arasında adil iş bölümünü sağlayan politikalarla mümkün olabileceğini vurguladı. Yılmaz, eğer daha adil ve yaşanabilir bir dünya istiyorsak politikadan iş hayatına, eğitimden istihdama tüm alanlarda daha fazla kadına ihtiyacımız olduğuna da dikkat çekti. Yılmaz ayrıca, Suriyeli mülteciler özelinde Dünya'daki mülteci sorununa ve savaş mağduru kadınların durumlarına da dikkat çekerek tüm G-20 ülkelerini mültecilere sahip çıkmak ve problemlerini çözmek üzere harekete geçmeye çağırdı.

Açılış konuşmalarının ardından devam eden programda G20 ülkelerinden atanan Kadın 20 icra kurulu üyeleri, panel konuşmacıları ve dünya genelinden gelen sınırlı sayıdaki izleyicinin katıldığı kapalı oturumlarda Kadın 20'nin G20 zirvesine sunulmak üzere öne çıkaracağı maddeler tartışıldı.

İki gün boyunca devam Zirve'de yan etkinlik olarak tüm izleyicilerin takibine açık 'Küresel Kadın Ağları' başlığı altında bir panel ve sadece Kadın 20 ülke temsilcileri ve uluslararası örgütlerin takibine açık 8 ayrı başlıkta oturum düzenlendi. Bu oturumların başlıkları; 'Eğitim, İstihdam ve Girişimcilik Yoluyla Kadının Ekonomik Olarak Güçlendirilmesi', 'Sosyal Güvenlik Yoluyla Yaşam-İş Dengesinin Sağlanması', 'Kadının Güçlendirilmesinin İzlenmesi', 'Kamu ve Özel Sektörde Kadının Liderliği', 'Kadınların Finansman ve Üretim Araçlarına Erişimi', 'İşyerinde Ayrımcılığın Önlenmesi, Çalışanların Haklarının Uygulanması ve Eşit Fırsatların Desteklenmesi', 'Sürdürülebilir Kalkınma ve Yeşil Büyüme Konularında Kadının Liderliği', 'Kadın KOBİ'lerinin desteklenmesi ve İnovasyon' oldu.

Panel Oturum: Küresel Kadın Ağları

Moderatör: Virginia Littlejohn, Call to Action, Women2020

Konuşmacılar: Büyükelçi Nguyen Nguyet Nga, Vietnam

Fawzia Koofi, Milletvekili ve Yazar, Afganistan

Yasemin Gür Solmaz, Gurmen Yürütme Kurulu Üyesi

Ayşegül Genç, Türk Kızılayı Genel Sekreteri

Natavan Mammadova, AmCham İcra Direktörü Azerbaycan

Panelin moderatörlüğünü yapan Virginia Littlejohn birçok ülkede kadınların kamu ihalelerine katılmasının düşünülmediğini vurgularken Vietnam Büyükelçisi Nguyen Nguyet Nga konuşmasında kadınların yetenek ve bilgi düzeylerinin geliştirilmesi gerektiğine değindi.

Afganistan Milletvekili Fawzia Koofi kadınlar arasında güçlü bir ağ oluşturmanın, kadınların sorunlarını küresel bir sorun olarak ele almak açısından önemli olduğuna dikkat çekti. Gurmen Holding Yönetim Kurulu Üyesi Yasemin Gür Solmaz ise iş, siyaset, sanayi gibi ana organizasyonlarda kadınların da erkeklerle eşit oranda var olması gerektiğini ve kadınların birbirleriyle güçlü iletişim içerisinde olması gerektiğini vurgularken Türk Kızılayı Genel Sekreteri Ayşegül Genç kaynaklarımızı paylaşırsak insanlığın anlama kazanacağına olan inancını dile getirdi.

G20 Açılım Grupları Paneli

Moderatör: Mustafa Osman Turan, Daire Başkanı, G20 Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı

Konuşmacılar: Erol Kiresepi, TİSK Yönetim Kurulu Başkan Vekili, B20

Ramazan Açar, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreter, L20

Nilüfer Arısan Eralp, TEPAV AB Enstitüsü Direktörü, T20

Zeynep Bodur, C20 Başkanı

Emre Cenker, Y20 Başkanı

Panelde B20 Açılım Grubu adına konuşmacı olarak yer alan TİSK Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erol Kirespi kadınların ekonomiye %1'li her artışın

ekonomiye 80 milyon dolar katkı sağlayacağına dikkat çekerek hükümetlerden L20, B20 ve Kadın 20 işbirliğinde cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik politikalar üretmelerini beklediklerini ifade etti. C20 Başkanı Zeynep Bodur konuşmasında G20 içerisindeki makro hedeflere ulaşmak ve sürdürülebilirliği sağlamak için kadınların işgücüne katılımlarının artırılmasının mecburi olduğunu vurguladı. Bodur, bunun için hükümetlerin açık, şeffaf ve kapsayıcı bir sistem kurmasının yanında kadınlar için güvenli ve ayrımcılığa tabi kalmayacakları iş imkânları sağlamanın önemine de değindi. TEPAV AB Enstitüsü Direktörü Nilüfer Arısan Eralp konuşmasında kadınların teknoloji ve inovasyon alanında desteklenmediği ülkelerde ekonomik gelişme sağlamanın mümkün olamayacağına vurgu yaptı. Panelde L20 Açılım Grubu adına konuşmalarını gerçekleştiren TÜRK-İŞ Genel mali Sekreteri Ramazan Açar, eşit işe eşit ücret ilkesini hatırlatarak ve uygulamaya geçirerek kadınların iş gücüne katılımı konusundaki duruşlarını göstereceklerini ifade etti. Y20 Başkanı Emre Cenker işsizlik, eğitim ve barış bağlamında gençlerin bakış açılarını paylaştığı konuşmasında kadınlara özellikle bilişim teknolojisindeki işlerde fırsat verilmesinin yüksek ücret bağlamında önemli olduğuna ve eşit işe eşit ücret ilkesinin sağlanmasında önemli olduğuna değindi.

1. Oturum: Eğitim, İstihdam ve Girişimcilik Yoluyla Kadının Ekonomik Olarak Güçlendirilmesi

Konuşmacılar: Görev Gücü Eşbaşkanı, Özlem Denizmen,
Finansal Okuryazarlık ve Erişim Derneği (FODER) Kurucu Başkanı
OECD G20 Şerhası Gabriela Ramos'un Video Mesajı

Kadın 20 Görev Gücü Eşbaşkanı Özlem Denizmen okulda alınan eğitimle iş dünyasında istenen beceriler arasında fark olduğunu dolayısıyla başarıya inanan kadınların her fırsatta kişisel gelişimleri üzerine yoğunlaşmaları gerektiğine dikkat çekti. Bu bağlamda mentörlüğün önemine değinen Denizmen, eğitimin istihdamın her boyutunda önemli olduğunu dile getirdi.

2. Oturum: Sosyal Güvenlik Yoluyla Yaşam-İş Dengesinin Sağlanması

Konuşmacılar: Görev Gücü Eşbaşkanı, Ethem Sancak
Ingibjorg S. Gisladdottir, UN Women Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktörü

Kadın 20 Görev Günü Eşbaşkanı ve Es Yatırım Kurucu Başkanı Ethem Sancak G20 ülkelerinin silaha ve savunmaya ayırdıkları bütçenin yarısını kadının güçlendirilmesine hasredebileceklerine, bu şekilde sağlanabilecek kapsayıcı sosyal güvenlik harcamalarıyla iş-yaşam

dengesinin başarılabilmesine dikkat çekti.

3. Oturum: Kadının Güçlendirilmesinin İzlenmesi

Konuşmacılar: Julia Kulik, G8-G20 Research Group, Toronto Üniversitesi
Meg Jones, Ekonomik Güçlendirme Başkanı, UN Women
Numan Özcan, ILO Türkiye Direktörü

G8-G20 Araştırma Grubu ve Toronto Üniversitesi'nden Julia Kulik Kadın 20'nin etkinliğinin G20'nin resmi süreçlerinden biri haline getirilerek artırılabilmesine dikkat çekti. ILO Türkiye Direktörü Numan Özcan ise konuşmasında kadınların ekonomik statülerine ilişkin ülke raporlamalarına değindi.

4. Oturum: Kamu ve Özel Sektörde Kadının Liderliği

Konuşmacılar: Görev Gücü Eşbaşkanı, Demet Sabancı Çetindoğan
Katherina Miller, Alman Kadın Avukatlar Derneği Başkanı ve Kurucu Üyesi
Melsa Ararat, Sabancı Üniversitesi Profesörü
Cagla Bekbolet Regina, Egon Zehnder, Küresel Mali İşler Müdürü

Kadın 20 konuşmasında Görev Gücü Eşbaşkanı Demet Sabancı Çetindoğan kamu sektörü ve özel sektörde kadın liderliğine neden ihtiyacımız olduğuna değindi. Alman Kadın Avukatlar

Derneği Başkanı ve Kurucu Üyesi Katherina Miller yönetim pozisyonlarında kadın bakış açısının eksikliğinden dolayı yaşadıkları zorluklardan bahsetti. Egon Zehnder Küresel Mali İşler Müdürü Çağla Bekbolet, potansiyel ve yetkinliğin değerlendirilmesinin cinsiyete bağlı olmaması gerektiğini dile getirdi.

5. Oturum: Kadınların Finansman ve Üretim Araçlarına Erişimi

Konuşmacılar: Görev Gücü Eşbaşkanı, Esin Güral Argat, Gürallar Başkan Yardımcısı
Görev Gücü Eşbaşkanı, Inez Murray, Kadınlar için Küresel Bankacılık Birliği CEO'su

Kadınlar için Küresel Bankacılık Birliği CEO'su Inez Murray konuşmasında cinsiyete göre ayrılmış veriler olmadan tam anlamıyla doğru kararlar almış olamayacağımızı dile getirdi. Murray ayrıca eğer kadınları %40 oranında finansal alanlara dâhil edemezsek, bunun bir yetersizlik göstergesi olacağına dikkat çekti.

6. Oturum: İşyerinde Ayrımcılığın Önlenmesi, Çalışanların Haklarının Uygulanması ve Eşit Fırsatların Desteklenmesi

Konuşmacılar: Görev Gücü Eşbaşkanı, Osman Tüzün, Garanti Bankası Genel Müdür Yardımcısı

Burcu Geriş, TAV Mali İşler Müdürü

Panelde konuşmacı olarak yer alan TAV Mali İşler Müdürü Burcu Geriş, çalışan annelerin desteklenmesinin bir öncelik olması gerektiğine vurgu yaparak kadınların anne oldukları için cezalandırılmayacağına dikkat çekti

7. Oturum: Sürdürülebilir Kalkınma ve Yeşil Büyüme Konularında Kadının Liderliği

Konuşmacılar: Görev Gücü Eşbaşkanı, Hasan Süel, Vodafone Türkiye Genel Müdür Yardımcısı & İcra Kurulu Üyesi, Kurumsal İlişkiler ve Regülasyon

Bharati Sadasivam, UNDP Bölgesel Merkez Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Takım Lideri

Vodafone Türkiye Genel Müdür Yardımcısı ve İcra Kurulu Üyesi Hasan Süel, kadınların güçlendirilmesinin aileler, ekonomiler ve gelecek nesiller için bir kazanım olduğuna dikkat çekti. UNDP Bölgesel Merkez Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Takım Lideri Bharati Sadasivam ise kadınların toplumu harekete geçiren kişiler olduğuna vurgu yaptı.

8. Oturum: Kadın KOBİ'lerinin desteklenmesi ve İnovasyon

Konuşmacılar: EMEIA Ortağı, Ernst&Young Stratejik Büyüme Piyasaları Lideri ve Görev Gücü Eşbaşkanı Demet Özdemir,

GE CEO'su ve Görev Gücü Eşbaşkanı, Canan Özsoy

Ernst&Young Stratejik Büyüme Piyasaları Lideri ve Görev Gücü Eşbaşkanı Demet Özdemir, inovasyonda kadınlar için en önemli engelin fonlara erişim olduğuna dikkat çekti.

Kadın 20 zirvesine katılan Kadın 20 İcra Kurulu üyelerinin listesi aşağıdaki gibidir:

Tablo 2. Kadın 20 Zirvesine Katılım Gösteren İcra Kurulu Üyeleri

ÜLKE	Kurum	İrtibat Kişisi
Argentina	President of Women Entrepreneurs CAME (Confederation of Medium Enterprises of Argentina) Vice President ANCERS SA	Sandra Estela Nicolás
Argentina		Nidya Clarisa Neer
Australia	Founder, Fulworks Australia; Director of Communications, Ash Street; and Member of the Board of Trustees, The Art Gallery of New South Wales	Anne Fulwood
China		Ms. ZHAO Hongju
China		Ms. Zhang Caixia
France	CEPII (French economic think tank)	Mrs Natacha VALLA (Deputy head)
Germany	The National Council of German Women's Organizations (Deutscher Frauenrat)	Ulrike Helwerth
Germany	VdU/ Germany	Nelly Kostadinova
Italia	"Giacomo Brodolini" Foundation	Ms. Barbara Leda Kenny
Republic of Korea	Korean Women's Development Institute, Center for Women's Labor & HRD Policy	Ms. Jongsoog KIM (Director)
Republic of Korea	Ewha Womans University	Ms. Joohee LEE (Professor of Sociology)

Mexico	The Research Center for Women in Senior Management at Mexico's PanAmerican Institute for High Business Direction (IPADE).	Dr. Maria Del Carmen Bernal Gonzalez
Mexico	Grupo DIARQ and Fundación Pro-Educación	Mrs. Gina Diez Barroso
Russia	Chair and owner of S7 Aviation Group (incorporates S7 Airlines, Globus Airlines and several other companies related to aviation), member of the Board of the Russian Union of Industrials and Entrepreneurs	Mrs Nataliya Fileva Contact person - Ms Valeria Yarotskaya
Russia	S7 GROUP - Manager	Olga Sukhovich
Russia	S7 GROUP - Manager for external relations	Valeriya Yarotskaya
Russia	Deputy Head of the Department of International Relations and Foreign Policy at the MGIMO-University; Director General of the Strategic Diplomacy Foundation	Ms Victoria Panova, Associate Professor, Deputy Head & Director General
Russia	NGO AIDS Infoshare, Co-Chair of the C20 in 2013	Ms Alena Peryskina (Director, NGO AIDS Infoshare, Co-Chair of the C20 in 2013)
Russia	Foundation «AIDS Infoshare» - Project manager	Mr. Stepan Kanakin
The United States	President and CEO, Interos Solutions	Jennifer Bisceglie
The United States	Global Banking Alliance for Women	Inez Murray
	Spain (a permanent invitee)	Begoña Suárez
Afganistan	Milletvekili ve Halk Meclisi Kadın İşleri Komisyonu Başkanı	Fevziye Kufi
Vietnam	Büyükelçi ve "Vietnam Women's Union" Başkan Yardımcısı	Nguyen Nguyet Nga
Vietnam	Ministry of Foreign Affairs of the Socialist Republic of Viet Nam- Director General of Department of Economic Affairs	Bao Ngoc Tran
Uganda		Dr. Maggie Kigozi
Uganda		Celia Nagawa
Kamboçya		Sochetra Nhean
Etiyopya		Tesfayenesh Lema Aregaw
Nijerya		Fatimah B. Bello
India		Mrs. Nutan Guha Biswas

İki gün boyunca gerçekleştirilen kapalı oturumlarda derin bir şekilde tartışılan gündem maddeleri Türkiye ve diğer G20 ülkelerinden atanan ülke temsilcilerinin katkılarıyla değerlendirildi ve Kadın 20 sonuç bildirgesi hazırlandı. Hazırlanan sonuç belgesi G20 Liderler Zirvesi'nde liderlerin gündemine getirilmek üzere öncelikli olarak çözüm bekleyen konuları, hedefleri ve çözüm önerilerini kapsamaktadır¹⁰.

Kadın 20 Gala Yemeği

Kadın 20 Gala Yemeği, T.C. Cumhurbaşkanı Eşi Sn. Emine Erdoğan Hanımefendi'nin teşrifleriyle ve KADEM ev sahipliğinde 16 Ekim 2015 tarihinde İstanbul Four Seasons Otel'de

gerçekleştirildi. Kadın 20 Zirvesi kapsamında düzenlenen gala yemeğine Aile ve Sosyal Politikalar Eski Bakanı Sn. Ayşen Gürcan, KADEM Genel Başkan Yardımcısı Sn. Sümeyye Erdoğan, G20 ülkelerinin Kadın 20 icra kurulu üyeleri, çalışma grubu liderleri, iş dünyası, akademi ve sivil toplumdan çok sayıda önemli isim katılım gösterdi.

Program KADEM Genel Başkanı Sare Aydın Yılmaz'ın açılış konuşmalarıyla başladı. Yılmaz konuşmasında, ekonomik gelişmenin lokomotifini olan ve dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınların görmezden gelinemeyeceğine olan inancını dile getirdi. Ayrıca gelişmiş ekonomiler ve toplumlar inşa etmek için, kadınların ekonomik ve sosyal haklara sahip olmalarının önemini vurgulayan Yılmaz, kadınların daha acil ve küresel problemlerle karşı karşıya olduklarına da dikkat çekti. Bu bağlamda Yılmaz savaş ortamında yaşamak veya göç etmek zorunda kalan kadınların karşılaştıkları güvenlik ve orantısız şiddet sorunlarını, ivedilikle çözülmesi gereken ve cinsiyet dâhili kapsayıcı bir büyümenin sağlanabilmesi için elzem olan bir gerçeklik olarak gözler önüne serdi.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşen Gürcan dünya genelinde kadınların en temel haklarını kullanmaktan dahi mahrum olarak yaşadıklarına dikkat çektiği konuşmasında kadınları hayatın her alanına dâhil etmeden yapılan her girişimin başarısız olmaya mahkûm

¹⁰ Kadın 20 Sonuç Bildirgesinin tam metnine ulaşmak için Bknz. Ek 1

olacağını ifade etti. Gürçan hedefimizin sahip olduğumuz kadın potansiyelini daha aktif hale getirip ülkemizdeki refah seviyesini yükseltmek olması gerektiğini de vurguladı. Bakan Gürçan konuşmasında ,“Medeniyetlerin gelişiminde her zaman öncü rol oynamış ve insanlığın gelişmesine hep pozitif katkılar yapmış olan kadınların eşitlik, barış ve kalkınma hedeflerine ulaşmada tüm dünyada önemli rollerinin olduğuna inanıyorum” değerlendirmesinde bulundu.

Sn. Emine Erdoğan G20 dönem başkanlığında Türkiye'nin kadın konusundaki vizyonunu net bir şekilde ortaya koyduğunu ve bu bağlamda somut çalışmalar içerisinde olduğunu vurguladı. Erdoğan, devletimizin sivil toplum ve özel kuruluşlarla birlikte yaptığı kampanyalar ile toplumsal cinsiyet adaleti ilkesini yaygın şekilde toplumun gündemine dâhil ettiğine değindi. Kadın 20'nin daha çok kadınların ekonomik alanda güçlendirilmesine odaklanan bir oluşum olduğunu ve kadınların sadece istihdam edilen değil eden konumlara yükseltme hedefini benimsediğini belirten Erdoğan: *"Uluslararası Çalışma Örgütü'nün, '2014 - Küresel Cinsiyet Uçurumu' raporunda, ülkemizdeki kadın CEO oranının pek çok gelişmiş ülkeyi geride bıraktığı görülüyor. Norveç'ten sonra kadın CEO oranında Türkiye yüzde 11 ile ikinci sırada. Buradaki sanat, siyaset ve medya dünyasının seçkin kadınlarını da bu başarıya dâhil ederek, güçlü kadınlarımızı huzurlarınızda alkışlamak istiyorum. Erkek egemen bir dünyada nice engelleri nice ön yargıyı aşarak buldukları mevkilere geldiler, kadın liderliğinin yarattığı farkı ortaya koydular."* diyerek ülkemizin kadın konusunda sağladığı gelişmelere dikkat çekti.

Kadın 20 Veda Yemeği

Kadın 20 Zirvesi sonrası TİKAD tarafından düzenlenen Boğaz turunun ardından Zarif Mustafa Paşa Yalısı'nda veda yemeği gerçekleştirildi. Veda yemeğine katılan Kadın 20 ülke temsilcileri yoğun geçen iki günlük zirvenin ardından değerlendirmelerde ve paylaşımlarda bulundular.

Kadın 20 & İş 20 Ortak G20 Paneli: Mülteci Kadınlar

Türkiye dönem başkanlığında Antalya'da düzenlenen G20 Liderler Zirvesi kapsamında 'Mülteci' sorununa dikkat çekmek ve G20 ülkelerini bu konuda

harekete geçmeye davet etmek amacıyla Sn. Emine Erdoğan Hanımefendi'nin teşrifleriyle Kadın 20 ve İş 20 ortak paneli 'Mülteci Kadınlar' başlığıyla düzenlendi. KADEM Başkanı Sare Aydın'ın moderatörlüğünü yürüttüğü panele, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Başbakanlık AFAD Başkanı Fuat Oktay, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Temsilcisi Pascale Moreau ve Uluslararası Mülteci Hakları Derneği Başkan Yardımcısı Muaz Yanılmaz da konuşmacı olarak katıldı.

Panele, KADEM Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sümeyye Erdoğan, IMF Başkanı Christine Lagarde'ın eşi Xavier Giocanti, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) İyi Niyet Elçisi ve Haydar Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in kızı Leyla Aliyeva gibi çok sayıda üst düzey isim katıldı.

Suriye'deki savaş dolayısıyla ülkemize sığınmacı olarak gelen Aya Sultan Abdulrahman'ın konuşmasını takiben panelin açılış

konuşmasını yapan Emine Erdoğan, Akdeniz'de yaşanan mülteci krizine dikkat çekerek Suriye'de, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki en büyük insani trajedilerden biri yaşandığını vurguladı. En çok çocukların ve kadınların etkilendiği bu hadiseler karşısında yine en duyarlı olanların da kadınlar olacağını düşündüğünü ifade eden Erdoğan, konuşmasında gelişmenin temel ölçütünün, sadece ekonomik büyümeye indirgenmesinin kabul edilemez olduğunu dile getirdi. Erdoğan ayrıca gelişmiş ülke olmanın temel şartının, insanlık değerlerini yere düşürmemek olduğunu vurguladı ve bu bağlamda, uluslararası toplumu, dünya liderlerini, eşlerini, iş dünyasını, sivil toplumu ve medya patronlarını mülteciler konusunda daha etik ve ahlaki bir duruşa davet etti.

Paneli yöneten KADEM Başkanı Sare Aydın, Türkiye'nin mülteci sorununa yönelik kucaklayıcı ve kapsayıcı yaklaşımına karşın batılı ülkelerin tutumu ile Avrupa ve Körfez ülkelerinin mülteci politikalarını masaya yatırdı. Panelde, ayrıca sayıları 2 milyonu geçen

Suriyeli mültecilerin ağırlığını oluşturan kadın ve çocukların bu süreçte maruz kaldıkları sorunlar ile toplumsal entegrasyonları için alınması gereken önlemler tartışıldı.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Temsilcisi Pascale Moreau, sayıları hızla artan mülteci krizinde ihtiyaçların aynı hızda artmasına karşın kaynakların sürdürülebilir destek sağlamak için yetersiz kaldığını ifade etti. Moreau, ayrıca mülteci kadınlar için cinsel istismar ve toplumsal entegrasyonda oluşan zorluklar için politika geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Bölgedeki en önemli sığınma merkezinden birine sahip olan Gaziantep'in Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, "Bizler vakıf medeniyetinden gelen bir milletiz. Komşusu açken tok yatan bizden değildir." diyerek Avrupa Birliği ile Birleşmiş Milletler gibi uluslararası topluma büyük sorumluluk düştüğünü belirtti.

Mültecilerin ekonomik sorunlarının da ele alındığı panelde Başbakanlık AFAD Başkanı Fuat Oktay, G20 ülkelerinin kendi iş dünyalarına sosyal sorumluluk kapsamında belirli sayıda mülteci çalıştırma zorunluluğu getirmesiyle soruna katkıda bulunulabileceğini dile getirirken, Uluslararası Mülteci Hakları Derneği Başkanı Muaz Yanılmaz, mülteci konusunu ekonomik konforu ön planda tutarak yalnızca bir göç meselesi olarak algılanmasının meseleyi anlamaya engel olacağını ifade etti.

Kadın 20 Basın Toplantısı

Antalya'da gerçekleşen G20 Zirvesi'nde 15 Kasım 2015 tarihinde düzenlediği basın toplantısında Kadın 20 grubunun kuruluş süreci, amaçları, faaliyetleri ve gelecek için

hedefleri uluslar arası basınla paylaşıldı ve basın mensuplarının soruları yanıtlandı.

G20 LİDERLER DEKLARASYONU VE KADIN 20’NİN G20’YE ETKİLERİ

15-16 Kasım 2015 tarihinde Antalya’da gerçekleştirilen G20 Zirvesi sonunda ilan edilen Sonuç Bildirgesine bu yıl ilk defa kuruluşu gerçekleşen Kadın 20 grubunun önemli etkileri oldu. Aşağıdaki tabloda G20 Sonuç Bildirgesi ve Kadın 20 Sonuç Bildirgesi karşılaştırmalı olarak ele alındı.

Tablo 3. G20 Sonuç Bildirgesi ve Kadın 20 Sonuç Bildirgesi Karşılaştırma

G20 Sonuç Bildirgesi	Kadın 20 Sonuç Bildirgesi
İstihdam ve kapsayıcılığın sağlanması, eşitsizliklerin azaltılması ve büyümenin artırılması için talebi destekleyici önlemler ile yapısal reformlar içeren büyüme stratejilerimizin uygulanması önceliğimizdir.	Kapsayıcı büyümenin desteklenmesi, eşitsizliklerin azaltılması ve istihdam oluşturulması hedefleri kadınları da dâhil eden hedeflerdir ve Kadın 20’nin önde gelen söylemlerinden biridir.
İstihdam planımızın ve kadınların işgücü piyasasına katılımının artırılmasının uygulanması ile sürdürülebilir küresel arz zincirleri içerisinde güvenli ve sağlıklı iş yerleri tesis edilmesini sürdüreceğiz.	Daha güvenli ve sağlıklı iş yerleri oluşturma çabası, kadın ve erkek arsında iş piyasasına katılım farkının azaltılması hedefimiz için oldukça önemlidir.
Küçük ölçekli ve aile işletmeleri ile kırsal alanda çalışan kadınlar ve gençlerin ihtiyaçlarına dikkat göstereceğiz.	Kadınların yenilenebilir enerji çözümleri, sürdürülebilir ve organik tarım üretimi ve iklim değişikliğine adaptasyon ve iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesi için yeşil iklim fonu yla finanse edilen projelere daha fazla katılım sağlamaları ve ekonomik olarak güçlendirilmeleri de bu kapsamda değerlendirilmelidir.
Dünyanın çeşitli bölgelerindeki mültecilere koruma ve destek ile kalıcı çözümler bulunması için destek vermeye devam edeceğiz.	Kadın 20’nin G-20 Zirvesi kapsamında B20 ile düzenlediği Mülteci Kadınlar ortak panelinde özellikle dikkat çektiğimiz bu küresel konunun G20 Zirvesi sonuç bildirgesinde yer alması oldukça sevindirici.

Kadın 20 Çalışma Grubu, küresel kalkınma hedeflerini benimseyen G20’ye küresel kapsayıcı bir ekonominin, kadınların dâhil edilmediği hiçbir politika ve sistemle sağlanamayacağını göstermesi açısından oldukça önemlidir. Kadınların ekonomik, sosyal ve siyasal alanda farklılaşan ihtiyaçlarını ve sorunlarını herhangi bir gurubun içerisinde tali kalmadan bağımsız

bir grup olarak ele alınması Türkiye'nin girişimleri ve özel hassasiyetiyle gerçekleşti. Dünya için uzun vadede olumlu sonuçları olacak bu girişim, kadınların ekonomik alandaki konumunun gündeme getirilmesi, bu alana katılımı konusunda cinsiyete bağlı yaşanan eşitsizliklere değinerek, kadının iş gücüne katılım oranının artırılması, kadın ve erkek arasındaki ücret farklılığının ortadan kaldırılması, kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi, kadınların kamusal alanda ve iş dünyasında liderlik pozisyonları elde etmesinin sağlanması gibi konuları gündeme taşıdı ve G20 ülkelerinin bu yönde faaliyetler gerçekleştirmesi yönünde beklentilerini ifade etti. G20 Liderler Zirvesi sonucunda yayınlanan Liderler Deklarasyonunda kapsayıcı ekonomiye yapılan yoğun vurgu, kadınlar ve gençler gibi dezavantajlı grupların ekonomiye katılmasını teşvik edecek önemli gelişmelerdir.

Kadın 20 öncelik maddelerinde yer verilen güvenli ve sağlıklı işyerleri oluşturma hedefine G20 Liderler Deklarasyonunda da açıkça yer verildi. Bu hedef, kadınların işgücü piyasasına katılımlarının artmasına katkı sağlayacak bir hedeftir ve Kadın 20'nin G20'ye önemli bir katkısıdır. Liderler Deklarasyonunda küçük ölçekli işletmeler ve aile işletmeleri ile kırsal alanda çalışan kadınların ihtiyaçlarına yapılan vurgu sürdürülebilir yeşil ekonominin sağlanmasında kadınlara yönelik çalışmaların yapılacağına dair umut verici gelişmeler olarak nitelendirilebilir. Ayrıca Türkiye G20 Dönem Başkanlığında küresel bir problem olan mülteci sorununa ağırlıklı olarak yer verilmesi ve G20 ülkeleri özelinde tüm dünyanın sorumluluk almaya çağırılması savaşın en ağır ve yıkıcı etkilerini üzerlerinde taşıyan mülteci kadınlar için oldukça değerlidir.

KAYNAKÇA

Dilara SÜLÜN, 2014, G-20 2015 Yılında Türkiye Başkanlığına Geçecek, İzmir Ticaret Odası, (Çevrimiçi) <http://www.izto.org.tr/portals/0/pusuladergisi/2014/kasim2014/g-20%202015%20yilinda%20t%C3%9Crk%C4%B0ye%20ba%C5%9Ekanli%C4%9Eina%20ge%C3%87ecek.pdf>, Erişim Tarihi 25 Kasım 2015

G20, (Çevrimiçi), <https://g20.org/about-g20/>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

G20, (Çevrimiçi), <https://g20.org/about-g20/>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

G20, (Çevrimiçi) <https://g20.org/wp-content/uploads/2015/05/2015-TURKEY-G-20-PRESIDENCY-FINALTR.pdf>, Erişim Tarihi 26 Kasım 2015

G20, (Çevrimiçi) <http://www.g20.utoronto.ca/2012/2012-0619-loscabos.html>, Erişim Tarihi: 26 Kasım 2015

G20, (Çevrimiçi), https://g20.org/wp-content/uploads/2014/12/Saint_Petersburg_Declaration_ENG_0.pdf, Erişim Tarihi: 26 Kasım 2015

G20Australia, (Çevrimiçi), http://www.g20australia.org/sites/default/files/g20_resources/library/brisbane_g20_leaders_summit_communique.pdf, Erişim Tarihi: 26 Kasım 2015

T20, (Çevrimiçi), <http://www.t20turkey.org/tr/pages/g20calismalari.html>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

T20, (Çevrimiçi), <http://www.t20turkey.org/tr/pages/g20calismalari.html>, Erişim tarihi: 25 Kasım 2015

EKLER

Ek. 1. Kadın 20 Sonuç Bildirgesi

Kadın 20 Zirve Sonuç Bildirisi İstanbul, Türkiye 16-17 Ekim 2015

Bizler, G20 tarihinde ilk kez düzenlenen Kadın 20 Zirvesi'nin delegeleri olarak, 16-17 Ekim 2015 tarihlerinde İstanbul'da bir araya gelerek, Kadın 20'nin "Öncelikler Belgesi"nde yer alan, küresel ekonomide kadınları ilgilendiren meseleleri farklı açılardan kapsamlı bir şekilde ele alarak, G20 liderlerine cinsiyet eşitliği ve kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesi yönünde sürdürdükleri çabalara katkıda bulunmak amacıyla aşağıdaki politika önerilerini sunmakta mutabık kaldık.

Cinsiyet eşitliğini ve kadınların ekonomik alanda güçlendirilmelerini sağlamak, aynı zamanda G20 Liderlerinin 2014 yılında Brisbane, Avustralya'da kadınlarla erkekler arasındaki işgücü piyasasına katılım farkının azaltılması hedefine ulaşmak amacıyla G20 Liderlerini aşağıdaki hususları dikkate almaya çağırıyoruz:

1- Kadınların ekonomik alanda güçlendirilmelerinin eğitim, istihdam ve girişimcilik arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi yoluyla sağlanması

Eğitim, istihdam ve girişimcilik arasındaki bağlantıların güçlendirilmesi, ekonomik büyüme ve kadınların sosyal hakları bakımından temel önem taşımaktadır. Bu üç alan birbirlerine sürekli ve yapılandırılmış bir şekilde, sistemli olarak bağlantılandırılmadığı takdirde her daim eksiklikler mevcut olacaktır. Paydaşlar arasındaki işbirliği ve ortak çalışma (veya ortak karar alma) bu hattı güçlendirecektir. Hükümet, özel sektör ve akademik kanatlar tarafından yapılacak ortak planlama neticesinde piyasaların ihtiyaçları teşhis edilebilecek, piyasaların talep ettiği becerilerle mevcut beceriler arasındaki uyumsuzluk en aza indirilebilecek ve kadınların arz ve talep bakımından yaşadığı güçlükler çözülebilecektir.

Kız ve erkek çocuklar kaliteli eğitime erişimde olduğu gibi, eğitimlerini başarıyla tamamlamakta ve alacakları eğitimleri seçmekte hak ve fırsat eşitliğine sahip olmalıdır. Her yaşta kadının mesleki eğitime, yaşam boyu öğrenmeye veya özellikle STEAM (bilim, teknoloji, mühendislik, sanat ve matematik) eğitimlerine, inovasyona ve finansal, yönetsel ve sosyal becerileri geliştirmeye odaklanan yeniden eğitime erişebilmesi gerekmektedir.

Kadın girişimciliğinin hükümet fonlarıyla desteklenmesi ve kadınlar tarafından yönetilen işletmelere vergi kolaylıkları sağlanması da diğer bir zaruriyettir. Özel sektörde cinsiyet eşitliğinin ve kadınların güçlendirilmesinin teşvik edilmesi için şirketlerin BM Kadınların Güçlendirilmesi İlkelerine taraf olmaları ve bu ilkeleri uygulamaya koyarak gelişim hakkında raporlama yapmaları gerektiği önerilmektedir veya önerilir.

2- Sosyal yardımlar (çocuk, yaşlı, hasta ve engellilerin bakımı) için gerekli altyapı mekanizmalarının tesis edilmesi ya da mevcut olanların iyileştirilmesi suretiyle iş ve özel hayat dengesinin desteklenmesi

Hükümetler, etkin bir sosyal bakım altyapısı tesis etmek amacıyla, yeni iş imkanları yaratılmasını sağlamak için kaynak tahsis etmeli ve vergi teşviki dahil teşvikler sağlamalıdır. Sosyal bakım kurumlarında çalışanlar, bakım hizmeti için ev işlerinde çalışanlar ve ücretsiz aile işçileri olarak değil, alanlarında uzman profesyoneller olmalıdırlar. Kanuni olarak çalışma yaşına erişmiş herkese profesyonel bakıcılık ve bakıcılık niteliklerinin geliştirilmesine yönelik eğitimlere erişim imkanı sağlanmalıdır. Ev halkı içinden veya daha farklı gruplara yönelik bakım faaliyetlerinin devam etmesi beklendiğinden, bakım hizmetlerinde ücretsiz çalışan işçilerin sosyal güvenlik sorununa da bir çözüm bulunması gerekmektedir.

Hükümetler tarafından hem bakım hizmetlerinde çalışanlar hem de işletme sahipleri için vergi indirimleri sağlanmalıdır. Güvenli çalışma koşullarını haiz, düzgün işin tüm esnek formlarına yasal bir çerçeveye oturarak ailelerin desteklenmesine yönelik programlar geliştirilmelidir. İş ve özel hayat dengesinin sağlanması hem kadınlar hem de erkekler için sosyal bir sorumluluktur. Ebeveynlik ve çocuk bakımı, erkekler ve / veya kadınlar tarafından üstlenilen işlevlerin sosyal bir değer olarak kabul görmeli ve sorumluluk aile, devlet, işveren ve toplum tarafından paylaşılmalıdır. Bu doğrultuda, ebeveynler arasında külfet paylaşımının sağlanması için kültürel bir değişim çalışmasının hayata geçirilmesi gerekmektedir.

3- Kamu ve özel sektörde yönetici konumlarındaki kadın sayısının artırılması

Kadınların, hükümetlerde, seçilmiş temsilci pozisyonları dahil, üst düzey karar alma mevkilerine ve özel sektörde yöneticilik pozisyonlarına katılımının kota sistemiyle veya gönüllülük esasıyla belirlenerek kamuya açıklanacak ölçülebilir hedefler konularak artırılması gerekmektedir.

G20 üyelerinin, anonim şirketlerin yönetim kurulları için ulusal düzeyde cinsiyet hedefleri belirlemeleri gerekmektedir. İki yıllık bir hoşgörü süresinin ardından, daha az düzeyde temsil edilen cinsiyet için %25'ten daha az olmayan bir yıllık hedef belirlenmeli veya sözkonusu ülkedeki ulusal cinsiyet temsilinin pariteye ulaşana kadar en az %25 oranında iyileştirilmesi sağlanmalıdır.

4- Kadınların finansal ve üretim varlıklarına ve piyasaya erişiminin sağlanması

Kadınların finans ve piyasa imkanlarıyla iş ve finans eğitimlerine erişimleri desteklenmelidir. Bazı bankalar, çeşitli STK'lar ve işkadınları dernekleriyle ortaklaşa olarak kadınlara bu hizmetleri başarılı bir şekilde sunmaktadır. Bu iş modellerinin yaygın şekilde benimsenmesi, ulusal düzeyde, cinsiyetlere göre belirlenmiş arz ve

talep verilerinin üretilmesi yoluyla teşvik edilmelidir. Bu sayede finansal kapsayıcılık politikalarının verimliliği izlenebilecektir. Ayrıca hükümetleri ve özel sektörü, i) en iyi uygulama örneklerini teşkil eden iş modellerini paylaşan platformların desteklenmesi, ii) yasal ve finansal sistemdeki, teminata erişim gibi kısıtlamaların kaldırılması için çalışılması, iii) Kadınların sahip olduğu KOBİ'ler için kamusal ve özel tedarik hedeflerinin teşvik edilmesi, iv) Kadın girişimciliğinin uluslararası ticaret dernekleriyle ilişkilerinin güçlendirilmesi, v) eğitim vermek, diğer iş kadınlarından gönüllü danışmanlıklar sağlayarak ve politika önerileri ve değişikliklerinin savunuculuğunu üstlenmek için Ulusal İş Dernekleri gibi ekosistem aktörlerinin geliştirilmesi konularında gerekenleri yapmaya davet ediyoruz.

5- İşyerlerinde ayrımcılığın ortadan kaldırılması, yasal hakların uygulanması ve fırsat eşitliğinin teşvik edilmesi

Hükümetler yasal düzenlemeleri uygulamaya koymalı ve cinsiyet temelli yasal kısıtlamalar ortadan kaldırmalıdır. Ayrıca, tüm paydaşlar fırsat eşitliğini ve sosyal diyalogu desteklemek üzere, işgücü piyasasına eşit erişimi kolaylaştıracak şekilde, işe alım, eğitim, terfi, taciz dâhil olmak üzere, şikâyet hakkına imkân veren şartları cinsiyet ayrımı gözetmeksizin eşit muameleyi sağlayacak düzenlemeleri desteklemeleri gerekmektedir.

Tüm G20 üyesi ülkelerde, hükümetlerin veya özel sektörün elindeki en iyi örnek uygulamaları esas alan, fırsat eşitliği ve adil muamele modelini destekleyen genel kabul görmüş davranış ilkelerinin oluşturulması gerekmektedir.

İşyerlerinde yaşanan ayrımcılığın ortadan kaldırılması için G20 çapında kabul gören davranış ilkeleri tesis edilerek benimsenmelidir.

Ücret şeffaflığının sağlanması ve işgücü piyasasındaki önyargılarla ve doğrudan veya dolaylı ayrımcılıkla mücadele edilmesi için yasal çerçevenin ve uygulamanın güçlendirilmesi gerekmektedir.

G20 liderleri etkili ve aktif işgücü piyasası politikalarını güçlendirerek kadınların istihdamına yönelik fırsatları iyileştirmelidirler. Bu doğrultuda, W20, emek geliri payı ve eşitsizlikler hususlarındaki Politika Öncelikleri üzerinde G20 İstihdam Çalışma Grubu ile yakın işbirliği tesis edilmesini önermektedir.

6- Kadınların ekonomik, sosyal ve politik ağlarının güçlendirilmesi

İş örgütleri, dernekleri ve ağları uygulanan politikalar ve mevcut fırsatlara ilişkin farkındalığın artırılmasını sağlayan unsurlardır. Bunlar, kadınların başarısını artıran ve kadınların kolektif sesini güçlendiren ve gerekli kanallara yönlendiren ağlardır. Bu bağlamda, ağların tesis edilmesinin desteklenmesi gerekmektedir.

G20 hükümetleri, Kadın 20 üyelerinin ilgili G20 toplantılarına katılımlarını desteklemelidirler.

7- Kadınlara ait işletmelerin ve inovasyonun desteklenmesi

Kadınlara ait işletmelerin büyümelerinin, inovasyon üretmelerinin ve uluslararası ticaret yapabilen bir yapıya kavuşmalarının desteklenmesi için, hükümetlerin mali kaynaklara, eğitim programlarına, danışmanlık ve koçluk imkânlarıyla ilgili ağlara erişim imkânlarının iyileştirmeleri gerekmektedir. Hükümetler ve şirketler tarafından kadınlara ait şirketlerden satın almayı hedefleyen politikalar benimsenmeli ve uygulanmalıdır.

Kadın 20 kadınlara ait işletmelerin çeşitli türleri için tanımlar geliştirerek farklı mülkiyet yapılarını ortaya koyacak ve bu tanımların geniş şekilde tanıtımını sağlayacaktır.

Hükümetler, teknolojiye daha iyi erişimin ve teknolojinin daha iyi kullanımının sağlanması için, her düzeyde STEAM (bilim, teknoloji, mühendislik, sanat ve matematik) eğitiminin verilmesinin yanı sıra inovasyon eğitimi ve iletişim becerileri dâhil sosyal becerilerin geliştirilmesi için gerekli eğitimlerin verilmesine yönelik politikaları uygulamaya koymalıdır.

8- Sürdürülebilir tüketim eğilimlerinin ve yeşil büyümenin oluşturulmasında kadınların öncülüğünün desteklenmesi

Hükümetler, çevrenin korunmasında ve iklim değişikliğinin etkileriyle mücadelede kadınlara liderlik ve istihdam imkânları yaratmalı ve var olanları çoğaltılmalıdır. Kadınların yenilenebilir enerji çözümleri, sürdürülebilir ve organik tarım üretimi ve iklim değişikliğine adaptasyon ve iklim değişikliğinin etkilerinin hafifletilmesi için yeşil iklim fonuyla finanse edilen projelere daha fazla katılım sağlamaları ve ekonomik olarak güçlendirilmeleri de bu kapsamda değerlendirilmelidir.

Kadınlara ait işletmelere yatırımın artırılması ve yeşil büyüme endüstrilerinde kadınlar için iş imkânları yaratılmasına yönelik programlar hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Kadınların yeşil fonların karar alma organlarına katılımı da artırılmalıdır.

9- Kadınlar için yeterli sosyal koruma sağlanması ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi

Gayri resmi, güvencesiz ve tehlikeli işlerde yoğun şekilde kadınların istihdam edildiğini dikkate alarak, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve düzgün iş fırsatlarının sağlanması gerekmektedir. Sosyal güvenlik sistemlerinin, değişen iş yeri modellerine uygun olarak, iş paylaşımı ve esnek düzgün iş, evden yürütülen iş gibi yeni çalışma formlarını da kapsayacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir. Ayrıca, herhangi bir sosyal güvenlik kapsamında olmayan kişilerin sayısının önemli ölçüde azaltılması gerekmektedir. Sosyal koruma programlarının reel gelirlerin ve yetkinliklerin iyileştirilmesi ve emeklilik aylıkları ve diğer hakların kaybının önüne geçilmesi kapsamında kadınlara özgün konuların dikkate alınması gerekmektedir.

G20 İstihdam Çalışma Grubunun sosyal korumaya ilişkin çıktıları ve emek geliri payı ve eşitsizliklere yönelik Politika Öncelikleri kadınlara özgü hususları da

kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Yaş, fiziksel engel ve/veya etnik köken gibi nedenlerle çoklu ayrımcılığa maruz kalan kadınların durumu özellikle ele alınmalıdır.

10- Mevcut verilere ve ampirik çalışmalara dayalı bir izleme mekanizması geliştirmek için G20'nin aşağıdaki göstergeleri kullanarak bir karne geliştirmesi gerekmektedir:

- i. *İşgücüne katılım oranı:* Kadınların erkeklere oranla işgücüne katılımı (20%)
- ii. *Profesyonel ve teknik meslekler:* Kadınların erkeklere oranla profesyonel ve teknik işlerde temsil düzeyi (10%)
- iii. *Benzer iş için algılanan ücret farklılığı:* Kadınların erkeklere oranla benzer iş için aldıkları ücret düzeyi (10%)
- iv. *Yöneticilik pozisyonları:* Kadınların erkeklere oranla yöneticilik pozisyonlarında temsil düzeyi (10%)
- v. *Ücretsiz bakım işi:* Kadınların erkeklere oranla ücretsiz bakım işlerinde geçirdikleri saat miktarı (10%)
- vi. *Eğitim düzeyi:* Kadınların erkeklere kıyasla yetişkinlerde okuryazarlık, ortaöğrenime ve yüksek öğrenime kayıtlarının kompozit oranı (10%)
- vii. *Finansal kapsayıcılık:* Kadınların erkeklere kıyasla, finansal bir kurumda hesap sahibi olma, kredi alma ve mobil bankacılık kullanma kompozit oranı (10%)
- viii. *Dijital kapsayıcılık:* Kadınların erkeklere oranla internet ve cep telefonu kullanımı (10%)
- ix. *Bakım kurumları sayısı:* Çocuk, yaşlı, engelli, hasta bakımı sağlayan kurum sayısının toplam nüfusa oranı (10%)
- x. *Kadınlar tarafından tescil ettirilen yeni işletme sayısı:* Kadınlara ait şirketlere ilişkin bir veri tabanı oluşturulması için işletme kaydı esnasında cinsiyetlere göre sınıflandırılmış verilerin toplanması gerekmektedir.

Kadın 20, UN Women'ın da aralarında bulunduğu, hükümetlerarası örgütlerle birlikte çalışmayı öngörmektedir.

Kadın 20 Ülke Temsilcilerini 15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Antalya'da düzenlenecek G20 Liderler Zirvesi'ne giden süreçte ülkelerinin G20 Sherpa'larıyla bir araya gelmeye çağırıyoruz.

Türkiye'ye 2015 yılındaki liderliği için teşekkür ediyor ve bir sonraki Kadın 20 Zirvesi'nde görüşmeyi diliyoruz.